

SUBSCRIPTION:
U. S. Canada & Mexico:
Six months \$3.00
Three months \$1.50
N. Y. City and Foreign Countries:
One year \$2.00
Single Copy 2 cents.

SLOVENSKI NAROD

NAROČNINA:
Za Zd. dr. Canada & Mexico:
Celoletno \$1.00
Polletno \$0.50
Četrtletno \$0.25
Za mesto N. Y. in inozemstvo:
Celoletno \$2.00
Posamezna številka 2 centa.

VOL. X. No. 13. Phone: Cortland 5188. NEW YORK, — PITTSBURG, PA., petek, 17. marca (Friday, March 17.) 1916. Glaslo: „Slovenija Slovenem“ — Leto X. Št. 13.

AMERIKANSKI VOJAKI ONSTRAN MEJE MEHIKE.

AMERIŠKI VRHOVNI POVELJNIK IZJAVLJA, DA JE PREKORAČILO 4000 VOJAKOV MEJO.

PRICETEK OPERACIJ, KOJIH NAMEN JE UJETI BANDITA VILLO TER NJEGOVE ROPARSKE TOLPE. — V EL PASO SE JE ZAPLENIL NEKI ŠPANSKI LIST, VENDAR PA NI ZBUDILO POROČILO O VPADU AMERIKANECV NIKAKO RAZBURJENJE.

San Antonio, Tex., 15. marca. — General Funston je pozno zvečer objavil, da je oddelek Amerikancev, broječ nekako 4000 mož, danes malo popoldne prekoračil mejo. Čete stoje pod poveljstvom generala Pershinga. Amerikaneem se je pridružil na pohodu proti jugu oddelek vojakov Carranze.

Washington, D. C., 15. marca. — Semkaj je dospeloročilo, da je bil general Carranza umorjen. V oficijelnih krogih niso mogli potrditi te vesti.

El Paso, Tex., 15. marca. — Z različnih točk se potrjuje vest, da so ameriške čete danes popoldne prekoračile mejo. Vsa znamenja kažejo, da sodelujejo Carranzove čete z Amerikanci. Prednja straža Amerikancev ima nalogo ušvariti spojno črto in sledila bo kavalarija, kateri se bo v prvi vrsti poverilo zasledovanje Ville.

13. kavalerijski polk in kompanije E, F in G ženijskega oddelka so danes na čelu čet vkorakale v Mehiko. Sledila sta jim 6. in 16. kavalerijski polk, štiri gorske baterije 4. topniškega polka, en bataljon 20. polka in en sanitetni oddelek.

Letalni oddelek bo kmalu sledil in istitako težki tovorni avtomobili s provijantom.

Poročila o prekoračenju meje se je sprejelo v El Paso popolnoma mirno, ker se ne pričakuje nikakih težkoč z vlado Carranze.

Da se prepreči vsake nemire med španskimi občinstvom, je zaplenila tukajšnja policija list „El Paso del Norte“. Izdajatelja se je aretiralo pod obdolžbo, da je dotisnil dotične članke. To je že četrti španski list, katerega se je v zadnjem mesecu prepovedalo.

BEG AMERIKANECV IZ MEHIKE.

Dasiravno zatrjujejo Carranzovi uradniki, da ne obstaja za Amerikane v Mehiki nobena nevarnost, prihajajo vendar ameriški dravniki v velikem strahu iz države, ki jo imajo na meji.

Torreon, Mehika, 15. marca. — Tukajšnji ameriški konzul Williams je izročil svoje posle angleškemu podkonzulu. Nad 400 Amerikancev čaka tukaj na vlak, ki je ustavljen za celi dan na Monterey železnici.

Listi v tem kraju so priobčili poslanice, katere se je izmenjalo med Carranzo ter predsednikom Wilsonom. V svojih uvodnikih trdijo, da ni nobenega povičja za misel, da bi prišlo med obema deželama do spora.

Washington, D. C., 15. marca. — V državnem departmentu ne morejo razumeti, zakaj je ameriški konzul v Torreonu odpotoval. On ni dobil nobenih tozadevnih navodil ter se tudi ni poročalo o kakih nemirih v ondotnem okraju. Kljub temu pa pravijo, da mora imeti konzul tehtne vzroke za svoje postopanje.

V senatu je vložil danes Sherman iz Illinoisa resolucijo, s katero se pozivlja vojnega tajnika, naj kakor hitro mogoče odpokliče na Filipinih nahajajoče se redne čete ter jih pošlje v Mehiko.

Marsa, Tex., 15. marca. — Potrjuje se poročilo, da so Carranzovega poveljnika Rojas v Osinaga ubile večeraj zvečer njegove lastne čete tekom neke revolte, ki je nastala.

Rojas je skušal pomiriti svoje vojake, ki so grozili, da bodo vdrli v Združene države. Glasom poročil se je oddalo iz množice nanj smrtonosni strel.

Douglas, Ariz., 15. marca. — Carranzove čete so se baje uprle v Cabullonas, 13 milj od tukaj.

Galveston, Tex., 15. marca. — Iz Mexico City se poroča, da bosta odpotstala Zapata in Felix Diaz z juga čete na pomoč Villi.

RESIGNACIJA ADMIRALA PL. TIRPITZA.

GLASI SE, DA NE BO NEMČIJA IZPREMENILA SVOJE POLITIKE NA PODLAGI RESIGNACIJE ADM. TIRPITZA.

Berlin, Nemčija, 16. marca. — Poloficijelno se obžaluje, da je odstopil sedaj nadadmiral pl. Tirpitz, kateremu se ima nemška mornarica toliko zahvaliti in da se je umaknil admiralu pl. Capelle. Oporarja se pa na to, da sta Tirpitz in Capelle dolgo časa skupaj delovali in da bo vsled tega ostala nemška mornariška politika v vseh valih in da bo vsled tega ostala nemška mornariška politika v vseh valih in da bo vsled tega ostala nemška mornariška politika v vseh valih.

Iz poloficijelnega pojasnila je razvidno, da niso bile principiijelne difference, ki so povzročile odstop admirala Tirpitz.

NAPAD NA ESSEN IN TAMOŠNJE NAPRAVE.

ZAVEZNIŠKI LETALCI SO BAJE NAPADLI MESTO ESSEN IN TAMOŠNJE KRUPPOVE NAPRAVE.

London, Anglija, 16. marca. — Poročila iz Amsterdama pravijo, da so vprizorili zavezniški letalci napad na Essen in tamošnje Krupbove naprave.

Amsterdamski „Telegraaf“ poroča, da je bilo razrušenih šest skladišč.

Vojno ministrstvo ni potrdilo tega poročila, katero se je sprejelo tukaj z velikim veseljem. Že od pričetka vojne naprej so zrakovni letalci izvedli vedno mibili na napad na Essen, ki leži kakih 170 milj severno od francoskih črt pri Verdunu.

Znano je, da se je odredilo v Nemčiji vse potrebno, da se odbije eventuelen napad na Essen in naprave.

MEHIŠKI BANDITI STRELJAJO NA NEKO AMERIŠKO MEJNO MESTO.

MEXICAN BANDITS SHOOTING UP A BORDER TOWN.

Na sliki vidite mehiške bandite, katerim poveljuje Francisco Villa. V zadnjih dveh letih ni skoro minul mesec, da niso ti banditi napadli ameriških mest ob meji. Zadnji veliki napad na Columbus, N. M. je imel za posledico, da se je vprizorilo z ameriške strani kazeno ekspedicijo, ki se bo morda še razvila v vojno.

IZHOD IZ RUMUNSKÉ.

TAM ŽIVEČI AVSTRIJCI, NEMCI IN BULGARI ZA-PUŠČAJO BAJE DEŽELO.

Rim, Italija, 16. marca. — Iz poročil, ki so došla iz Bukarešte, je razvidno, da zapuščajo Nemci, Avstrijci, Orgi in Bulgari tamošnje kraje. „Ruske bojne ladije“, se glasi nadalje v poročilu, iščejo nemške podmorske čolne, ki so vprizorili iz bulgarskih pristanišč več pohodov v Črno morje. Izjavili so se poskusi teh podmorskih čolnov, ki so hoteli ujeti neki ruski transport, nahajajoč se na poti v Atina.

EKSPEDICIJA V STRANU PRED ZASTRUPLENIMI STUDENCI.

CARRANZOVI GENERALI HOČEJO ZA SEDAJ ŠE VEDNO POMAGATI ČETAM ZDRUŽENIH DRŽAV.

Washington, D. C., 16. marca. — Dočim se nahaja sedaj že več kot 24 ur 5000 mož na mehiških tleh ter korakajo ameriške čete v dveh popolnoma ločenih kolonah, se pričakuje tukaj prvih poročil glede napredovanja te armade. Ameriške čete so odkorakale zelo navdušeno ter z trdno voljo, da izvedejo poverjeno jim nalogo.

Tukaj so bili v velikih skrbih, da ne bi Carranzovi vojaki pomagali Villistom. Polkovnik Bertani, Carranzov poveljnik v Palomas, pa se je s svojimi 4000 možmi pridružil četam generala Pershinga ter je pripravljen operirati z njim zaeno.

Predsednik Wilson bo še danes podpisal predlogo, katero je sprejel kongres in potom katere se bo povečalo stalno armado na 120.000 mož.

El Paso, Tex., 16. marca. — Dasiravno so poročila glede operacij ameriških čet redka ter se le malo izve iz glavnega stana generala Funstona, je vendar razvidno, da so bile ameriške čete kaj dobro pripravljene na slično ekspedicijo. V glavnem stanu generala Pershinga se nahaja Oliver L. Lawson, neki kemik zveznega carinskega urada. General Pershing je ukazal, da se ne sme na celem pohodu piti vode, predno je bila preiskana po kemiku ter spoznana za čisto. To se je odredilo iz strahu, ker bi Mehikanci eventuelno zastrupili vrelece.

RAZSEŽNI IN OŠTRI BOJI V GALICIJI.

Z DUNAJA SE POROČA, DA SE JE ODBILO TAM VSE NASKOKE. — SUHOMLINOV PRED SODIŠČEM.

Dunaj, Avstrija, 16. marca. — Vojno ministrstvo je objavilo pozno večeraj zvečer sledečo objavo: „Severozapadno od Ušjeske se je odbilo močne ruske naskoke“. V ruskem poročilu se glasi, da so odbili Rusi nemške naskoke v okolici Dvinska ter pri Demmen jezeru.

Petrograd, Rusija, 16. marca. — Pred nekim tribunalom državnega zbora se bo moral zagovarjati prejšnji ruski vojni minister Suhomlinov na podlagi obdolžbe, da je bil on kriv pomanjkanja municije v prvi polovici preteklega leta. Car je privolil v kazensko zasledovanje prejšnjega ministra.

ITALIJANI SO ZOPET BODILI BATINE.

CELO RIM SAM NE MORE TEGA ZANIKATI V SVOJEM OFICIJELNEM POROČILU.

Rim, Italija, 16. marca. — V oficijelnem poročilu italijanskega vojnega ministrstva se glasi med drugim: „Južnoiztočno od Sv. Martina na kraški visoki planoti, nas je napadel sovražnik po obširnih artilerijskih pripravah ter zavzel pozicije, katere smo dobili prejšnji dan v roke. Konečno pa se je napad z velikimi izgubami odbilo. Kljub temu pa nas je prisilil koncentrirani artilerijski ogenj sovražnika, da smo izpraznili neko brezpomembno postojanko ter preprečili tako nadaljne izgube“.

V poročilu se glasi nadalje, da so Italijani napredovali v Rombon okraju in na višinah, ki obvladujejo Lucinio.

NAPREDOVANJE RUSOV V PERZIJI.

Petrograd, Rusija, 16. marca. — Rusko prodiranje v Perzijo je prekosilo celo najbolj drzna pričakovanja. Sedaj se glasi, da bo pritisk Rusov na bok in hrbet Turkov, ki se bore proti Angležem v Mezopotamiji, kmalu postal važen faktor v sedanji vojni.

TURČIJA BO BAJE SKLENILA MIR.

Rim, Italija, 16. marca. — Iz zanesljivega vira sem došla poročila govore o protinemskih ustajah v Carigradu ter se računa s popolno gotovostjo s tem, da bo sklenila Turčija tekom 4 tednov separaten mir.

VELIKI BOJI NA ZAPADNEM BOJIŠČU.

BITKA PRI MORT HOMME. — NEMCI SO PRODRLI SKOZI RABEN GOZD DO VIŠIN TER SO BILI FRANCOŠKI PROTINASKOKI BREZUSPEŠNI.

Berlin, Nemčija, 15. marca. — V današnjem poročilu nemškega vojnega ministrstva se poroča o važnih uspehih nemških čet. Prodrlo so na levem bregu reke Mas zapadno od Raben gozda do važnih francoskih postojank na višinah Mort Homme ter so odbile štiri zaporedne francoske protinaskoke. V njih roke je padlo preko tisoč neranjenih jetnikov.

FRANCOŠKO POROČILO.

Pariz, Francija, 15. marca. — V današnjem popoldanskem poročilu se glasi, da niso vprizorili Francozi večeraj zvečer nobenih nadaljnjih naskokov na zapadnem bregu reke Maas. Med Bethincourt in Cumieres so vprizorili Francozi ponovne proti naskoke, tekom katerih so vzeli nazaj del preje izgubljenih zakopov v smeri grča 256. V večernem poročilu se glasi, da so obstreljevali Francozi severno od Aisne iz rasteke Ville-au-Bois.

V Champagne se je posrečilo Francozom zasesti neki nemški zakop pri St. Souplet ter ujeti par mož.

Južno od reke Maas je obstreljevanje na fronti Bethincourt-Cumieres zelo pojenjalo. Infanterijske akcije se tukaj sploh niso vršile.

Francoska artilerija je bila v splošnem na celi fronti zelo delavna, posebno iztočno od Warville gozda.

PARNIK „PATRIA“ SKORO TORPEDIRAN.

Kapitan parnika „Patria“ francoske Fabre črte, je izjavil danes, da bi bil njegov parnik skoro torpediran, ko je na obali Tanisa le s težavo ušel nemškemu torpedu, katerega se je izstrelilo brez vsake svarsila in ki je teteč te za dvajset čevljev proč od sprednjega dela parnika. Med 900 potniki, ki so se nahajali na krovu parnika, je bilo 20 Amerikancev.

Kapitan Dechelles je nadalje izjavil, da bo ob svojem povratku naprosil francosko vlado, naj opremi parnik s topi, ker napadajo podmorski čolni v Sredozemskem morju tudi neoborožene parnike.

ALI JE RESNICA?

London, Anglija, 16. marca. — Iz Amsterdama se poroča, da se je nemški krajevni oblastina naročilo popisati vse nevturalne inozemce, ki se nahajajo dalj kot pet let v Nemčiji. Smatralo se jih bo za Nemce ter pritegnilo vojaški službi v garnizijah. Na ta način bi postalo 30.000 nemških vojakov prostih, nakar bi se jih upo rabilo v vojni.

RAZŠIRJENJE POSLOVANJA POŠTNE HRANILNICE

Washington, D. C., 16. marca. — Senat je sprejel danes predlogo, s katero se pooblašča poštne hranilnice, da smejo jemati od svojih vlagateljev svote do \$2000. Obresti 2 odstotkov ostanejo, vendar pa se jih izplačuje le za svote do \$1000. O predlogi je poročal senator Bankhead iz Alabame.

Slovenci in Slovenke, naročajte se na „Slovenski Narod“, najboljši slovenski list v Ameriki!

SLOVENSKI NAROD (SLOVENIC PEOPLE.)
Established 1906.
Published every Tuesday & Friday
Published by Slovenski Narod Publ. Co., Inc.
AMERICAN IN SPIRIT. FOREIGN IN LANGUAGE ONLY.
The best advertising medium to reach the Slovenic people in the United States and Canada.
Entered as second class mail matter at the New York, N. Y. Post Office under act of Congress of March 3, 1879.
Naročnino pošljite po Post. Express- ali Bank Money Orderju, ali pa v registriranem listu na:
„SLOVENSKI NAROD“ 45 Vesey St. New York, N. Y.
10th YEAR. — Friday, March 17, 1916. — No. 13.

UNČA PREVIDNOSTI JE VREDNA FUNT ZDRAVILA.

Ko smo razpravljali o tej, za naš narod nad vse važni zadevi, v naših izdajah z dne 7. in 14. marca, nismo nikdar mislili, da bomo vzbudili toliko zanimanja med svojimi čitatelji in prijatelji kot smo ga v resnici zbudili.

Posledica našega svarila je bila, da smo dobili številna vprašanja in to ne le od strani ljudi, ki hočejo poslati svoje teško prislužene novce v stari kraj potem odgovornih zavodov in drugih, ki hočejo naložiti svoj denar v varne zavode kot so Narodne banke Združenih držav, temveč tudi od strani takozvanih podagntov, ki so preje običajno sprejemali od svojih prijateljev in znancev denar za odposiljatev in ki so pozneje poslali svoje čke ljudem Frank Sakserjevega kova za nadaljno odposiljatev, za kar jim je tak bankirček dovolil majhno provizijo.

Vzemimo le en slučaj:

Mike Žagar je predelavec v nekem rovu ali je pa lastnik majhne prodajalne ali posestnik salona v tem ali onem kraju, v Pennsylvaniji, Minnesoti ali kje drugje. Ta Žagar je poštenjak od glave do pete. Ljudje v dotičnem mestu prise-gajo nanj, kajti skozi dvajset let ali več je bil vzgled vse poštenosti. On je bolj izobražen kot so povprečno njegovi ostali rojaki. Povsem naravno je, da prihajajo k njemu njegovi prijatelji in znanci za nasvete in informacije in kadar hočejo poslati kak denar svojim prijateljem ali sorodnikom onstran morja, pošlje on, Mike Žagar, svoj ček kakemu privatnemu bankirju Frank Sakserjevega kova v New Yorku in živi nato v prepričanju, da je stem njegova odgovornost končana. Bankirček dobi denar ter pošlje potrdilo recimo za štiri, pet ali šest tisoč dolarjev, kolikor je pač poslal dotični človek.

Mesec pozneje je morda propadel ta privatni bankir Frank Sakserjevega kova ali pa je prišel v nepravstoljni bankerot. Njegov bankerot je močeno pošten ali pa nepošten. V tem slučaju je to popolnoma vseeno. Mike Žagarjev ček za \$6000 je postal lastnina tega privatnega bankirja Frank Sakserjevega tipa v New Yorku in sicer v trenutku, ko je dospel ček v to mesto.

Da okrajšamo dolgo povest, mora Mike Žagar sam poravnati svoto \$6000 ljudem v njegovem lastnem mestu, ki so mu zaupali denar. Če tega ne stori ali ne more storiti, se ga stavi pred sodišče, kjer se ga lahko obsodi na večletno ječo.

Edini izgovor, da je poslal denar bankirjem Frank Sakserjevega kova, ga ne oprosti odgovornosti napram ljudem v njegovem kraju, ki so mu zaupali denar.

Ne. On je proti njim direktno odgovoren in njegova naloga je pozneje dobiti ti svoj denar od privatnega bankirja Frank Sakserjevega kova v New Yorku ali kje drugod. On pa mora vrniti denar ljudem ali pa nositi posledice.

Kakšne pa so te posledice?

Mike Žagar, ki je trdo delal skozi dvajset let, ima dober sloves za svojo poštenost in pravilno poslovanje, ima dobrodočo trgovino v tem ali onem kraju v Minnesoti ter uživa spoštovanje vseh rojakov in meščanov sploh v dotičnem kraju. Sedaj pa je naenkrat uničen. Uničena je njegova trgovina in njegovi otroci ne morejo več v šole, kajti njih oče se nahaja v ječi. To pa edinole raditega, ker ni bil dosti skriben pri izbiri onega, kateremu je zaupal denar, ki ni bil njegov, temveč lastnina delavcev v dotičnem kraju. Ti delavci pa so ga zaslužili s težkim delom in ker so imeli zaupanje vanj, so mu tudi poverili svoj denar.

To je stvar, o kateri bi morali resno razmišljati ljudje te vrste. Dobro vemo, da jih je po Združenih državah zelo veliko število in da so imeli dosedaj navado spuščati se v kupčije kot smo jo opisali zgoraj. Pri tem pa gotovo niso mislili na njih lastno odgovornost napram narodu, ki jim je zaupal svoje težko prislužene novce.

Dolžnost Slovenskega Naroda je in bi bila obenem tudi dolžnost drugih slovenskih listov v Združenih državah, če bi bili tako prosti kot je Slovenski Narod, voditi naš narod v pravi smeri. Kazati mora slovenskemu narodu pasti, v kate-re lahko pade, čeprav nevede ali raditega, ker se ni po-svečalo predmetu dosti pozornosti v pravem času.

Dolžnost slovenskega časopisja je povedati slovenskemu narodu, da stoji Narodne banke po vseh Združenih državah pod direktnim nadzorstvom „Comptroller of the Currency“ v Washingtonu in da so znane kot najvarnejši zavodi v deže-li, izven vlade same.

Zakaj bi torej riskirali svoj denar ter ga poverili bankir-ku, ki lahko propade in sicer brez lastne krivde in to posebno v teh resnih časih?

TRIMESEČNO POROČILO PRVE DRUGE NARODNE BANKE.

OGROMNO NARAŠČEVANJE VLOŽENEGA KAPITALA.

Na drugem mestu prinašamo ravnokar izdano poročilo (State-ment) Prve Druge Narodne Banke o bančnem stanju dne 7. marca 1916. Prva Druga Narodna Banka izdaja taka po vladnih federal-nih organih pregledana in potrjena poročila vsake tri mesece in v teh poročilih se zreali vse poslovanje Banke, njena aktiva in njena pasiva, njeno napredovanje in njena moč.

Najbolj zanimiva točka v vseh takih bančnih poročilih je po-stavka „Deposits“. Pa tudi umevno. Vloga Banke je dvojna: spre-jemati denar vshrambo ali deposit in posojati denar proti gotovim poročtvom. Iz tega poslednjega črpa dobiček za svoje klijente, ki so ji poverili denar, v obliki obresti. Ali glavna padlaga je deposit. Čim več deposita, tem bolj razsežni so posli Banke, tem večja posta-ja njena moč. Deposit pa je obenem najboljši znak zaupanja, ki jo javnost stavlja v Banko. Zaupanje pa na drugi strani je dokaz za neomajno trdnost denarnega zavoda.

Kakor je razvidno iz poročila Prve Druge Narodne Banke od 7. marca znašajo vlogi ali deposits \$15,951,952.31, kar pomenja naspro-ti stanju dne 31. decembra 1915 prirastek kar \$1,192,988.29.

To dejstvo je skrajno zanimivo in prirastek od čez milijona dol-larjev na depositu tekom treh mesecev je tak dokaz trdnosti in moči Prve Druge Narodne Banke, da ni mogoče želiti boljšega.

Vsi oni, ki imajo poslov s to cvetočo Banko bodo gotovo in vpra-vičeno vzradoščeni ob tej jasni govorici suhih ali blestečih številk. (Adv.)

DOPIS.

Mansfield, Ohio. — Gotovo dobi moj dopis malo prostora v vašem cenjenem listu. Bliza se nam sve-toča pomlad. Ptiki bodo pričeli žvgoleti in se preseljevati z ju-na na sever, ker bo tudi na severu dosti toplote.

Tudi jaz se bom požuril ter se pričel seliti iz enega kraja v dru-gega. Lokomotiva je zapiskala in vozovi so se pričeli pomikati, do-ker se nismo ustavili v prijaznem mestecu Mansfield. Tu sem iz-stopil. Mansfield šteje približno 25,000 do 30,000 duš. V mestu se nahaja veliko tovarnih, ki obratu-jejo noč in dan. V teh tovarnah sa zaposleni delavci vseh narodov. Najmanj je Slovencev, ki v kol-i-ko-ri se znajo menj, jih je le pet ali šest družin. Izvedel sem, da je prav dobro razumejo med seboj. Imajo podporno društvo, ki kaj lepo napreduje. To je za tako maj-hno število kaj hvalevredno. Šča-soma se bo dalo kaj doseči na izo-brazevalnem polju. Vse naenkrat je težko, a počasi se daleč pride.

Pa bi skoro pozabil, da pišem. Posebno ta politika mi ne gre iz glave in skoro se mi ne vdi vrgeno, da bi govoril o njej. Pa mi pride v roko ta presneta Sakserjeva o-glaševalnica in začel sem je prebi-rati. Bilo mi je kot da sem stopil med mravlje. Zakaj že vendar ne prenehajo s svojimi bedarijami, ki so v posmeh celemu si. enske-mu narodu. Ubogi Sakser s-re-je-ma še vedno take bedaste dopise, da se človeku že od daleč gabi.

Tako sem prišel tudi do članka v 55. številki tega lista sal ga je neki duhovnik ter nosi naslov: — **Malo odgovora**

Človek ne ve, kako bi obsodil tega človeka, a na nekaj točk je vendar treba odgovoriti. Prvič pravi, da je treba popore na-šim narodnim zastopnikom pri Jugoslovanskem odboru v Londonu. Zakaj pa? Ali zato, da se bodo lažje šetali po pariških uli-cah? Da, to bi bilo par udobno. In katoliški duhovnik je, ki pred-laga kaj takega. In kdo naj bi podpiral te gospode? Nihe drugi kot mi ubogi trpini, ki bi se mora-li odtrgati od ust zadnji grizljaj, da bi nasitili te gospode.

Potem pa pravi tisti gospod, za-kaj imajo Čehi, Hrvati in Slova-ki svoje zastopnike v Londonu, Parizu in Petrogradu? Po mojem mnenju zato, ker se čutijo v do-tičnih mestih varne in ker so pre-pričani, da so jim postala tla v Avstriji veliko prevročja. Njih izgovor je popolnoma neuteme-ljen.

Nadalje piše ta duhovnik, da je vihvela Avstrija nad nami bič. Jaz pa rečem, da vihltijo ti ljudje nad svojimi glavami sami bič in sicer s svojimi bedarijami.

Jezi me, da se more slovenski katoliški duhovnik brigati za ta-ke neumnosti.

Nisem sovražnik duhovnov, tem-več ravno nasprotno njih najve-čji prijatelj. Tako početje pa se mora obsojati. Kot namestnik Kri-stusa bi moral učiti ljudi ljubez-ni do bližnjega in naj bo prija-

telj ali sovražnik. Tako je učil Kristus. Ne spodobi pa se kregati se po časopisih z ljudmi ter sejati sovraštvo med njimi.

Hvala Bogu, da ne bo Avstrija raditega prav nič slabša. Na tisoče Slovence in Slovanov sploh ostane zvestih svoji državi, ker vedo, da imajo največ pričakovati pod o-kriljem Avsto-Ogrske.

Članek za članek se je pisalo v Sakserjevem listu, da bi se naj potegnili na njegovo stran. Tega pa niso dosegli in v enem članku se je glasilo, da bo Avstrija z od-ptim rokami sprejela vsakega, ki bi se vrnil z dolarjem v žepu. To je bedarija prve vrste. Izda-jalec domovine bo gotovo smatra-la za svoje najhujše sovražnike in Sakser si lahko misli, da so mu že danes prekrizani vsi načrti.

Dobro nam je znano, da mu je zaplenila vlada vse v Avstriji na-hajajoče se premoženje in to je zanj gotovo hud udarec. Sedaj se izgovarja na vse mogoče načine, a vse skupaj mu nič ne pomaga. Sak-ser ne bo imel od strani Sloven-cev nikdar več tistega zaupanja, katerega je užival prej.

Zato svetujemo vsem rojakom, naj se ogibljejo tega kramarja ter puste njegov lažnjivi list. Naro-čijo pa naj se na Slovenski Narod, ki ishaja sedaj po dvakrat na te-den ter bo skoro postal dnevnik. Nobena slovenska družina bi ne smela pogrešati tega nad vse do-brega lista.

Pozdrav vsem Slovincem in Slovenkam po širni Ameriki, te bi Slovenski Narod pa kar največ uspeha.

Alojzij Lavrič.

RDEČI KRIŽ V LJUBLJANI.

Osrednji odbor „Rdečega križa v Ljubljani“ sestoji se iz nasled-njih članov:

Predsednik: Peter Petek, 308 E. 6th St., New York City. — Taj-nik: Jos. Pavlič, 341, E. 9th St., New York City. — Blagajnik: John Jurkas, ml., 640 Warren St., Brooklyn, N. Y. — Zapisnikar: Martin Holešek, 275, E. 10th St., New York City. — Zastopnik: John Intihar, 21 Webster St., Newark, N. J. — Nadzorniki: John Jurkas, star., 640 Warren St., Brooklyn, N. Y.; Alois Henigman, 331, E. 24th St., New York City; John Peterka, 124 First Ave., New York City.

Krajevna nabiralšica, odbore in zaupnike „Rdečega križa v Ljub-ljani“ prosimo, naj se odslej na-dalje obračajo v vseh zadevah, ti-čočih se „Rdečega križa v Ljub-ljani“, na gori imenovanega taj-nika: Mr. Jos. Pavlič, 341, E. 9th Street New York City; nabrane prispevke, pa naj pošiljajo blaga-jniku: Mr. John Jurkas, ml., 640 Warren Ste., Brooklyn, N. Y.

ČRTICE Z GORIŠKEGA.

(Konec.)

Pogleda me žalostno; v njego-vih očeh se zasvetita dve veliki solzi. Zaplakal je kot otrok. Kako nežno srce se skriva pod to ze-melje umazano vojaško suknjo! Ju-

50,000 KNJIZIC

Ali trpite

POPOLNOMA ZASTONJ

Vsak moški bi moral takoj pisati po eden izvod naše zelo zanimive knjižice. Moške, ki se hočejo ženiti, moške, ki so bolni, slabi, nervozni, onemogli in izčrpani — moške, ki ne morejo delati niti uživati v polni meri, kar jim življenje nudi, vsi ti moške bi morali čitati to koristno zdravniško knjižico. Iz te knjižice je razvidno, kako moški uničujejo svoje zdravje in življenje, kako se nalezajo raznih bolezni, in kako se zopet lahko povrnejo k zdravju, moči in kreposti v kratkem času in z majhnimi stroški. Ako torej želite biti moški med moški — zdravi, močni in kreпки — v tej knjižici lahko najdete nasvete, ki vodijo do tega.

Imate li bolečine v krizu in v sklepih ali zgibih, glavobol, izčrpanost, kisline v želodcu, riganje, želene riganje, pogosto bljuvanje, umazan jezik, smrdčo sapo, črne kolobarje okrog oči, slabo spanje in grde sanje? Ali se hitro vznemirite, ustazite, razburite, razjezite in padete v slabo voljo? Ali ste nervozni in utrujeni ob jutrih, plašni ali boječi v družbi, ob pani in žalostni? Naša brezplačna knjižica vam pove vse, kar se tiče teh bolezni, v vašem materinem jeziku, da lahko vsakdo razume in se okoristi z navesti in podatki, ki jih vsebuje.

Zaloga znanosti je, in vsebuje ravno tiste stvari, ki jih bi moral znati vsak moški — mlad in star, bogat in revn, oženjen in samski, bolan in zdrav. Zaponajte si, da je ta knjižica popolnoma zastonj; mi plačamo tudi poštnino. Na ovitku ni zdravniškega imena in vsled tega nihče ne ve, kaj je notri, kakor samo tisti, ki dobi. Zapišite vaše ime in naslov razločno na spodnji kupon, izrežite in pošljite nam.

POŠLJITE KUPON ZA KNJIZICO ŠE DANES.

DR. J. RUSSELL PRICE CO., S. 701, 208 N. 5th Ave., Chicago, Ill.

Gospodje: — Zanima me Vaša ponudba glede brezplačne zdravniške knjižice in želim, da mi takoj pošljete en izvod.

IME

STEV. IN ULICA ALI BOX

MESTO DRŽAVA

nak se je udeležil raznih bojev se-danje vojske, se ni strašil granat ne šrapnelov, mirno je sledil boju na nož; a sedaj ko mu je žena umrla, plaka... Da, vrvenje je včasih pri nas brez konca in kraja. Tam pod streho je stala velika vinska posoda; ven so jo spravili ter imajo vrh nje umetno muzike. Zopet v drugem kotu dvorišča so si postavili šivalni stroj, ki nepre-nahoma teče. Na hodniku in na stopnicah pa vidiš neprenehoma sluge, ki hite stree svojim gospo-dom. Sploh življenje burno. A to navadno ne traja dolgo, le nekaj dni. Sedaj vse živo, vse vre in hiti, a za četr ure zopet vse tiho, po-dobno pokoju v gomili. In zopet nekaj dni, in življenje spet novo.

Nekaj zanimivega pa je opazo-vati zračni boj. Tam doli na jugu se prikaže mala črna pika. Vedno bolj se bliža. Naposled ni več črna, ampak zeleno-rdeča. Za njo pride druga, tretja, četrta itd. Od druge smeri priplovejo zopet dra-gi, namreč naši letalci, katere se kaj lahko spozna. Včasih se jih opazi celo deset do dvanaest. Vse šumi in vrši, tako da zrak trepeče.

Naši obrambni topovi pridno delujejo. Tedaj je najbolj varno, da se človek skrije, ker kosi šrap-nelov, ki eksplodirajo v zraku, ko naši obstreljujejo sovražna letala, ne vprašajo kam naj padejo. Ne-koč opazujem tak zračni boj v gozdu pol ure daleč od doma, vrh nekega hriba. Na nebu se pojavi pet sovražnih in tri naša letala. Zrak trepeče. Tam za bližnjim hri-bom grame naši obrambni topovi, da se tresne zemlja. Nebo je polno rujavkasto-sivih dimov. Tupatam slišiš v zraku strojnico. Ta zračni boj se je prikolovratil sedaj ravno nad mene. Naenkrat zaslišim bli-zu nek glas. Jujujuju čok. Naglo vstanem iz starega od viharja po-lomljenega drevesa, in hajdi tja doli k velikemu kostanju. Tu bo gotovo bolj varno ker segajo vsej tega kostanja na široko. Okrog

ter iz daljave, a za hip se začne strašen pok, zemlja se tresi. Tam na bližnjem hribu pa se pri-kaže mali oblček dima, ki posta-ja vedno večji. To mi je pa priča da Italijan ni pogodil. Bombe se padle, kakor po navadi na popo-lnoma nerodovita tla. Škode ne-bene. Le nekaj dreves razklani in malo listja pogorenega. Takih in enakih prizorov tu pri nas ne-manjka. A sedaj, ko to pišem, je tala ne morejo v zrak. Poda nam-reč dež, in gosta zimska megla se plazi po dolini. Dnevi so megleni in žalostni, noči pa so grozno tem-ne. Ako greš v taki noči na kak višji prostor in gledaš tja doli na jug, kjer teče krvava Soca, vidiš kako se tam doli križajo velike svetle zvezde. Da, križajo se t svetle zvezde in srečavajo. Dolin-a napolnjuje grmenje in bobne-nje.

ZIDNI ZEMLJEVID V DVEH DELIH

PRVI DEL: Zemljevid celega sveta s fotografijami predsed-nika Wilsona, podpredsednika Marshalla in ostalih vla-darjev na svetu. Slike raznih držav v barvah in krasna slika panamskega prekopa.

Zemljevid je 35½ palcev dolg in 28 palcev širok.

Na drugi strani prvega dela se nahajajo krasne foto-grafije največjega podvzvetja na svetu, Panamski prekop, slike in popis vodilnih mož in zemljemercev pri tem ogrom-nem delu, med katerimi se nahaja tudi sloviti grof de Lessepe.

DRUGI DEL: Ravno iste velikosti z lepim zemljevidom Zdru-ženih držav, Mehike in Srednje Amerikanskih republik v barvah. Država New York in druge krasne slike.

Druga stran drugega dela obsega fizične podatke, sta-tistiko in slike raznih odličnih mož.

Gori navedeni zemljevid in 50 najnovejših slik z bojišča vse skupaj za **EN DOLAR** katerega pošljite na

UPRAVO „SLOVENSKEGA NARODA“.

ALI ŠE NE VESTE?

da bi morali kupovati svojo pijačo tam, kjer lahko dobite najboljše blago za najmanjši denar? In v Ameriki je najti le eno tako mesto in to je dobro znana prodajalna pijač na debelo — Bre-man & Osgood v Pittsburghu, Pa.

Prečitajte pazno sledeči cenik:

4 l. stari, beli ali rdeči B & O rešni whiskey, gal.	\$1.75	Najboljši kumini ali breskveni Brandy \$2.50, \$3.00 in \$3.50
5 " " " " " " " " " "	\$2.00	Konjak, za galono " " " " " " " " " "
7 " " " " " " " " " "	\$2.50	Fino belo ali rdeče namizno vino za gal. \$1.00 in višje
10 " " " " " " " " " "	\$3.00	Sladki tokajci, za galono " " " " " " " " " "
12 " " " " " " " " " "	\$3.50	Zelo fin temen rum, za galono " " " " " " " " " "
Pristni tini Torköly, za galono " " " " " " " " " "	\$2.50 do \$5.00	Pravi brinjevec (Gin), za g. \$2.50, 3.00, 3.50, 4.00 in 5.00
Cista, močna Slivovka, za galono " " " " " " " " " "	\$2.50 do \$5.00	Alkohol, za galono " " " " " " " " " "

Mi plačamo ekspresne stroške za naročila od \$5.00 in naprej med New Yorkom in Chicago. Pošljite denar v priporočnem pismu, po pošti ali Express Money Order. Prihranite si denar, a ko kupite od nas, ker nimamo nobenih agentov. Lahko nam pišete tudi v slovenskem jeziku.

BREMAN & OSGOOD

112 Fullerton St.

PITTSBURGH, PA.

JOSEPH P. PAAL, slovenski poslovodja.

NAŠA TRGOVINA OBSTOJI OD LETA 1893.

IZSELJEVANJE ŠVICAR- SKIH DELAVCEV.

V Švici je bilo opaziti tekono vojne v različnih industrijah močno odseljevanje delavcev. V glavnem so bili mlajši, neomeženi delavci, ki niso mogli pustiti na strani dobre prilike za zaslužek v državi, ki so se zapletle v vojno. Predvsem je zadelo to izseljevanje delavcev, ki gredo povečini v Nemčijo in Francijo, švicarsko metalno industrijo. V pričetku se je opazovalo v Švici to izseljevanje z ravnodušnostjo, ker je tammošnja industrija vsled vojne veliko trpela. Celo v tovarnah pa se je kmalu izboljšalo in sedaj je opaziti pomanjkanje delavcev, ker morajo številni prejšnji delavci v Švici opravljati v sosednih deželah in vsled tega se je že pojavila delavcev so se dali zavesti od visokih plač v vojskujočih se deželah in vsled tega se je že pojavila misel, da bi se potem uradnega ukrepa uredilo izseljevanje delavcev. Omenjalo se je, kakršnim nevarnostim je izpostavljena švicarska industrija vsled tega neprestanega izseljevanja, a švicarska industrija ne more s svojimi plačami slediti vzgledu svojih konkurentov in stvar je raditega zelo zamotana. Predlogi, da bi se postavili ali policijskim potom omejilo izseljevanje, pa so takoj naleteli na hud odpor, ker je videl vsak v tem omejevanje osebnosti svobode, za katero je v Švici prav posebno razvit čut. Omenja se tudi, da se ne sme delavcem kratiti prilike za dober zaslužek.

Vrtil se je svet z njo.

**Marija Ivančak je trpela več let vsled glavobola in ne-
spečnosti.**

**BULGARSKI KRVNI ČAJ JE
VRNIL ZDRAVLJE TER
SPOSOBNOST ZA
DELO.**

H. H. von Schlieckov Bulgarski Krvni Čaj je ono čudodelno naravno zdravilo, ki se dan za dnem vedno bolj in bolj širi med bolnimi ljudmi, kar je najboljši znak, da v resnici prinaša oni uspeh, katerega mu pripisujejo H. H. von Schlieck.

Marija Ivančak v Walsh, Mich. piše o Bulgarskem Krvnem Čaju na sledeči način:

— Zelo lepo se vam zahvaljujem za pomoč, katero ste mi nudili z Bulgarskim Krvnim Čajem. Jaz sem dolga leta trpela glavobole, tako da se je vse vrtele krog mene in ledja so me tako zelo bolela, da nisem mogla ničesar delati in tudi spati ne. Odkad pa uživam Bulgarski Krvni Čaj, se popolnoma dobro počutim in izginile so vse moje bolečine in tudi ne-
spečnost.

Marvel Products Company
13 Marvel Bldg.
Pittsburgh, Pa.

IZUMITVE PRINAŠAJO BOGASTVO!

Za izumitelje
in one, ki hočejo nekaj izumiti
hoče moja
slovenska knjižica
in popis
potrebnih izumitev
pokazati pravo pot. Oboje pošljim na svoj lastni strošek, na zahtevo.

Brezplačna obvestila in nasveti. — Povpraševanje o možnosti patentiranja kateregakoli izuma

popolnoma zastoj
in hitro odločeno, ker se nahaja moj urad v Washingtonu, središču državne oblasti za izdajanje patentov. Pišite danes v slovenskem jeziku na:
A. M. WILSON
službeni odvetnik za patente
310 Victor Bldg.
WASHINGTON, D. C.

WILLIAM TAFT IN MAJOR C. B. BLETHEM.

MAJOR C. B. BLETHEM AND WILLIAM H. TAFT AT THE BUSINESS MEN'S TRAINING CAMP, HELD AT AMERICAN LAKE, WASHINGTON, AUGUST 1914.

Major C. B. Blethem, narodne milice v državi Washington, je rekel pred odsekom senata za vojne zadeve, da bi morali vsi mladi in sposobni ljudje od dvajsetega pa do petindvajsetega leta služiti v zvezni armadi.

MINISTRSKI PREDSED- NIK PAŠIČ NA BEGU.

Nemec Jožef Bock, katerega je malo pred izbruhom vojne nastavilo srbsko vojno ministrstvo kot šoferja in ki se je vdeležil bega ministrskega predsednika Pašiča iz Niša v San Giovanni di Medua, se je mudil na potovanju iz Skadra v Sarajevu. Napram nekemu častnikarskemu poročevalcu je objavil zanimive posameznosti glede tega bega. Med drugim pripoveduje sledeče:

„V Prizrenu so se ločili poslanski četvertnega sporazuma s prejšnjim srbskim poslanikom na Dunaju, Jovanovićem od vlade ter so nadaljevali svoj beg preko Ipeka v Podgorico. Vlada ni nekaj časa vedela, kaj naj stori. Ni namreč vedela, ali naj se obrne proti Solunu ali proti Skadru. Proti prvi poti so govorili pomisleki radi nezanesljivosti tamošnjih albanjskih rodov, dočim je bila zadnja pot nad vse naporna. Konečno se je izbralo to po domnevi manjše zlo in le francoska misija in letalni oddelek se je napotil proti Solunu.

Tako je torej vodila pot proti zapadu, proti Skadru. S pomočjo avtomobila je bilo mogoče priti le do Ljumbule, kjer se je moralo pustiti avtomobile. Od tam naprej pa je šla pot na konju in peš.

Nobeno pero pa ni zmoglo vsaj priljubiti orisati vse težkote tega potovanja. Srbske pionirske čete so skušale vsaj nekoliko popraviti pota, ki so bila popolnoma zamrznjena, za srbske čete, ki so sledile. Uspeh pa je bilo komaj zapaziti. Pet dni je trajala pot ministrstva skozi to puščavo, kjer ni le narava nudila nevarnosti vsake vrste, temveč so pripevali tudi Albanci k strahotam potovanja. Albanci so bili dobro oboroženi s puškami, katere so Srbi vrgli proč ali jih pa prodali. Celo sam kralj Peter je moral del pota korakati peš ai se pa pustiti nositi v nosilnici.

Tako so prišli pod strašnimi mukami čez Podgorico v Skader, kamor so dospeli dne 30. novembra. Kralj Peter, v kojega spremstvu se je nahajal vojvoda Putnik, se je mudil tam le eno uro in sicer ponoči ter se je odpeljal na to v vozu v Tirano. Vlada pa se je nastanila v Skadru tako domače kot mogoče, kajti očitno je računala z daljšim bivanjem kot ji je bilo v resnici usojeno. Malo za bilo v resnici usojeno. Malo za tem je dospel tjakaj diplomatični zbor, ki se je mudil nekaj časa v Podgorici. Prestolonaslednik Aleksander pa je že prej dospel v Skader.

KAJ DELA SAKSER?

V zadnjih dveh dneh, od 12. marca naprej, se je znižala cena kronam in banke računajo po \$13.25 za 100 kron. Sakser je sicer znižal cene, a vendar ne tako kot bi bilo treba. On pravi, da računa po najnovjših cenah, a kljub temu je preteklo že dva dni, a Sakser še vedno ni šel s ceno navzdol.

Sedaj je zopet eden onih momentov, ki se nudijo Sakserju, da malo oguli slovenski narod v Ameriki. Znižal je cene od \$14. na \$13.50 in misli, da je storil s tem vse. Zakaj se ne drži dnevnih cen, ko mu je dobro znano, da so krone zopet padle?

Tako je in nikdar ne bomo nehali opozarjati rojake na ta dejstva. Sakser je izgubil patent na Slovence, o katerih je domneval, da se dajo guliti kot bo hotel on. Pod pritiskom javnega mnenja je znižal cene, „v svojo lastno izgubo, ker ni več samostojni pošiljatelj denarja v stari kraj, temveč podagat številnih drugih bank“ in sedaj hoče še nadalje varati občinstvo ter izrabiti vsako priliko, ki se mu nudi, da izjme iz slovenskega naroda v Ameriki par centov.

Od zadnjega koncem tedna molči Sakser ter nima niti besedice v svojo obrambo. On ve, da njima prav ter skuša z ignoriranjem pobiti ljudi, ki opozarjajo narod na škodo, katero ima od te pijavke. Tako ignoriranje pa je za nas le dokaz, da se čuti krivim in da nima nobene druge obrambe kot je piškavo govorčenje o sleparjih.

Za svoj denar dobi vsak voč kot je pričakoval in to še dolgo ni nobena sleparija.

V splošnem pa si mora človek zbuditi v spomin, kako je nastopil Sakser proti vsakemu, ki si je drznil poleg njega imeti v New Yorku kak posel s Slovenci. Oblatila ga je in napel vse sile, da ga uniči. On zahteva zase monopol in dokler so bili ljudje neumni, je ta monopol držal. Sedaj pa, ko so se predramili, pa je stvar drugačna in nikjer ni najti več človeka, ki bi bil prepričan, da je v Sakserju edina rešitev. Vstali so ljudje, ki so nastopili proti njemu in to je bil njih najhujši greh. Videli so, da se mu majajo tla pod nogami in da so minili časi, ko je bil neomajen gospodar. Prišlo se je kritizirati in osvetljevali njegovo poslovanje, ki je bilo vse prej kot redno in to raditega, ker se je čutil varnim in nedotakljivim vsprico slovesa, katerega si je pridobil tekono poslovanje v mirnih časih.

OPERACIJE PROTI VILLI IN TEŽKOČE ZVEZANE Z MEHIŠKO EKSPEDICIJO.

Zasledovanje in eventualno zajetje mehiškega bandita Francisco Villa bo za ameriške čete veliko težavnejša naloga kot se splošno domneva. Villa ima svoje skrivališče v mehiški državi Chihuahua, ki tvori velikansko in nerodovito visoko planino, dvigajočo se v zapadni smeri v visoko gorovje. V tej nepripravi deželi, v kateri je prevzel ulogo osvoboditelja naroda, uživa veliko spoštovanje peonov, znanih sužnjev mehiških vdeposestnikov in med temi bo tudi iskal zavetja pred zasledujočimi ameriški četami. Predsednik Diaz si je skozi dvajset let zastoj prizadeval ujeti s svojimi Rurales Villu, ki je znal izogniti se svojim zasledovalcem.

Ameriški vojni poročevalci John Reed, ki se je mudil čaj časa v Mehiki, pravi v nekem ravnokar objavljenem članku glede ameriško-mehiške situacije:

„Mi Amerikanci smatramo druge narode v primeri z nami kot manj vredne. Nazivljamo jih z vsakovrstnimi imeni. Mehikance si predstavljamo kot majhnega, zavratnega mešanca, ki je ravno dosti dober, da služi pri kakšni skupini kot železniški delavec. Večina ljudi se smeje, kadar se govori o kakšni mehiški bitki in vsak si predstavlja v duhu raztrganega, zavratnega streleca, ki je boje drug drugega in ki zbeže, ne da bi napravil kako večjo škodo. To pa je precej usodopolna napaka. Mehikanci so primitiven narod, skot brez vsake šolske izobrazbe. Imajo pa bogato narodno poezijo, ljudske popevke in ljudsko dramo, vendar pa niso nikdar imeli republikanske vladne oblike. Bojevati se pa znajo kljub dejstvu, da se jih ni nikdar izurilo kot moderno armado.“

Oborožena ameriška ekspedicijska nima pred seboj nikakih bojajljivcev.

Posta bo imela z nevednimi peoni, ki ne poznajo vojaškega „drilja“, ki so slabo prehranjeni, slabo oboroženi s puškami najmanj dvajset različnih sistemov, ki so ostali nek najmanj dvajset različnih revolucij. Na celnem svetu pa ni najti boljših strelcev.

Mehikanci so vsled petletne, težke kampanje utrjeni in njih voditelj je Francisco Villa, katerega je imenoval načelnik ameriškega generalnega štaba, Scott, „velikega naravnega vojaka“. V celnem poldrugem letu, tekono kampanja sem sledil evropskim armadam v sedanji veliki vojni, nisem videl nobenih hrabrejših vojakov kot so ravno Mehikanci. Pri Gomez Palacio sem videl, kako so raztrgani, bosi peoni vsprico strašnega artilerijskega ognja sedemkrat naskočili neki 300 črevljev visoki grič. Videli sem, kako so napredovali proti nekemu zidu, ki je bil zastražen s petimi strojnimi puškami in od katerega je prihajal praveči od čkrogelj. Oboroženi so bili le z dinamitnimi patronami, zašitimi v kravje kože in katere so prižigali na svojih tlečih cigaretah. Ko sem jezdil prihodnji dan v mesto, je bila cesta dobesedno napolnjena z mrtvci. S smehom in dovtipi so se podajali v bojni mečeni.

V La Cadeni sem videl, kako se je neki vojak, ki je bil dvakrat prestreljen skozi prsi, pobral, zajahal konja ter se vrnil v bojno črto. Bilo je to ob polmiki, ko se je podalo 25 mož v boj, da zadrži 1200 Cilorados ter omogoči svojim tovarišem beg. Samoposebi umevno so vsi padli.

Kljub temu, da se bore Mehikanci med seboj, je moje mnenje, da se bodo skupno obrnili proti vazijski armadi, posebno pa radi etga, ker je ta invazijska armada amerišanska. Zakaj pa tako zelo sovražijo Amerikance ali kot jih oni imenujejo „Gringos“? To hočem pojasniti svojim čitateljem. Oni nas sovražijo ker jih ob vstopu v to deželo pretepamo, jih pustimo stradati in jih ubijamo. V južnem zapadu se ubije vsako leto veliko Mehikancev kot pse, kajti Amerikance v teh krajih smatra Mehikance za živino.

Sovražijo nas, ker vprizarjajo ameriške lovske partije vsako le-

to izlete preko meje ter si pri tem dovoljujejo šport, da streljajo na Mehikance kot na zajce. Konečno pa nas sovražijo, ker prihajajo ameriške rudarske in petrolejske družbe v Mehiko ter ustanavljajo tam suženjske kolonije, v katerih se postopa z Mehikanci slabše kot delajo to izkoriščevalci njih lastnega naroda. Vsled tega je tudi moje mnenje, da bo stal vsaki Mehikance, — možki, ženska ali otrok — proti ameriškim četam na strani Villu.

Iz El Paso, Tex., ameriškega mejnega mesta, kateremu leži nasproti mehiški El Paso del Norte v državi Chihuahua, vodita v južni smeri dve železnici, izmed katerih se obrne ena v Casas Grandes, otkoder je vprizoril Villa svoj vpad v Columbus N. M. proti zapadu, dočim vodi druga, Mehika centralna železnica, naravnost v notranjost države Chihuahua. Obe železnici sta bili ponovno razrušeni od različnih revolucionarnskih strank in skoro vs obratni material je razdejan. Na 500 milj dolgi poti Mehiske centralne železnice med El Paso in Chihuahua, je le sedem ali osem postaj. Gričevje, ki se razteza na obeh straneh tratišne te železnice, omogočuje različnim bandam, da prihajajo z gora ter prekinijo železnico na različnih mestih, seveda pod pogojem, da ni dežela na vseh teh mestih vojaški zasledena.

Vode primanjkuje in vrelci in studenci so oddaljeni daleč drug od drugega. Velikanske črede govedine, ki so se pasle tamkaj, so izginile. Polj se ni obdelovalo že štiri leta in raditega ni ničesar za žetev.

Mehikanska armada, ki je navajena živeti od trupele poginjenih živali ter od poške koruzne moke, katero dobi v roke, se po mojem mnenju uspešno astavlja pravilno organizirani in provijanrirani armadi. V oni vroči, deloma od pušav razdeljeni deželi, kjer je vročina po dnevi podobna oni v peči ter veje vroč veter, dočim sledi ponoči mraz, bi ne bilo niti za kavalersko posebno veselje jahati od enega vrelca do drugega.

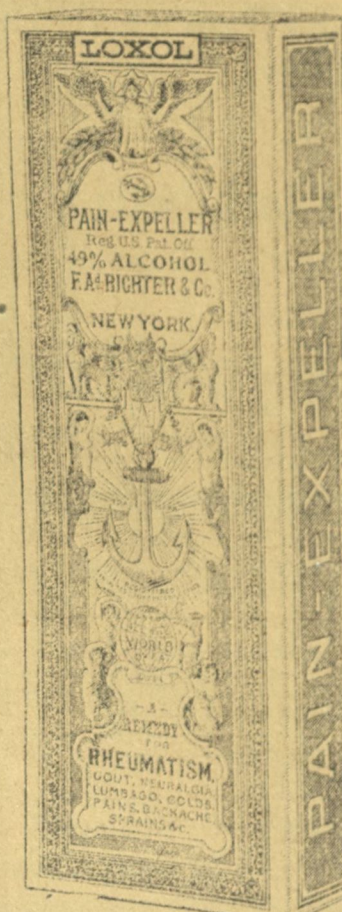
V tem okraju bi bilo po mojem mnenju sploh nemogoče ujeti Francisco Villu.

Samoposebi umevno je, da bi ga mogli ujeti, če bi poslali v Mehiko primerno silo, ki bi preiskala gore in pušave. To bi pa ne bilo brez velikih žrtv na delu, času ni denarju z naše strani in s strani mehiških peonov, ki vidijo v nas vsiljivce in nasilnike.

Napad Ville na Columbus ne sto ji osamljen v zgodovini. Sorazmerno s številom ubitih ljudi je to le kulminacijska točka cele vrste izgradov, ki so se pričeli v avgustu leta 1915 v južnem Texasu. Celo v času, predno je vlada Združenih držav priznala proviziorno vlado Carranze ter se je skrivaj Villa v zapadni Chihuahui se je večkrat prekoračilo mejo od strani mehiških band, ki so stali tako na strani Carranze kot na strani Villu.

V bojih na meji je bilo ubitih nad 40 ameriških vojakov in večje število civilistov. Koliko Mehikancev je padlo, ni znano, vendar pa so bile izgube na njih strani veliko večje. Prvi resni spopad se je završil dne 3. avgusta preteklega leta in sicer v bližini Brownsville, Tex., ko so mehiške čete prekoračile ameriško mejo ter napadle ameriške vojaške postojanke. Pri drugem tem spopadu je bil en ameriški kavalerist ubit in več mrtvih Mehikancev se je poznjeje našlo. Večina Mehikancev je usla preko meje, vendar pa se je ujelo polkovnika Ricardo Aguilar ki je igral v revoluciji Oroza leta 1912 precejšno ulogo in ki je moral pozneje preživeti več tednov v ječi.

Dva tedna pozneje, dne 16. avgusta, je prekoračilo večje število Mehikancev pri Mercedes, Tex., reko, ki tvori tam mejno točko. Pri tem prekoračenju je prišlo do spopada z ameriško kavalerijo. En ameriški kavalerist je bil ubit in neki častnik ranjen. Mehikance se je pognalo v beg.

DR. RICHTERJEV PAIN EXPELLER ZOPER REVMAZEM, NEV- RALGIJO, OTRPNELOST SKLEPOV IN MIŠIC, ZO- PER INFLUENCO, GLA- VO-IN ZOBOBOL.

Pravi lek se dobiva v zavitku, kot ga slika predstavlja. Od-
klonite ga, ako na zavitku
ne najdete varnostne znam-
ke „Sidro“.

Po 25 in 50 centov v lekar-
nah ali pa naročite naravnost
od

F. AD. RICHTER & CO.
74—80 Washington St.,
NEW YORK, N. Y.

FONOGRAFSKE PLOŠČE.

SLOVENSKE PESMI:

- SLOVENSKA KMEČKA GODBA,**
10-Inch 75c. (Canada \$1.00).
E 6057 Pastirska, Mazurka.
Mazurka, Polka.
E 6058 Domžalski, Valček.
Marzolin.
E 6059 Mazurka Ljubica.
Kmečki trampilan.
E 6060 Planinski, Valček.
Ribenska, Polka.
ŽANE IZ LJUBLJANE.
10-Inch 75c. (Canada \$1.00).
E 6062 Mastne pripevke, 1.
Mastne pripevke, 2.
E 1026 Nov štajerski ples.
Štajerska polka.
E 1027 Štajerski kmetaki ples z vrian-
kanjem, 1. del.
Štajerski kmetaki ples z vrian-
kanjem, 2. del.
E 1028 Kmečka 1 del lendler.
Kmečka 2 del lendler.
E 1029 Koračnica grenadirjev. Igra
newyorka vojaška godba.
Zarodna mazurka.
**KVARTET PEVCEV „GLASBENE
MATICE“, LJUBLJANA.**
10-Inch 75c. (Canada \$1.00).
E 6063 Domače veselje (narodna).
Fantovski nabor (narodna).
E 6064 O ja, zmriaj vesol, vesel (nar.)
a) Bog je vstvaril zemljico,
(narodna).
b) Tam za goro škrjanški polj,
(narodna).
E 6065 Na planinah, narodna.
Krogopev: a) En hribček;
b) Kranjski fantje.
E 6066 Šopek narodnih, 1.
Šopek narodnih, 2.
E 6067 Dva nesrečna Italijana, narod.
Oj ta soldaški boben, narodna.
E 6068 Soča voda je šumela.
Po polju že rože cvetajo, nar.
Ne bom se možila, Slovenska
kmečka godba, Ljubljana.
Glihenga na semnju. Komfali
prizor, Kvartet slovenskih
pevcev.
E 1027 Sijaj, sijaj solncece. Kvartet
slovenskih pevcev.

Ponočni pozdrav, Storch. Lu-
dovik Bajda, z spremljeva-
njem glasovirja, Ljubljana.
**RUDOLF TRÖST, OPERNI PEVEC
(BARITON), LJUBLJANA-NEW
YORK, Z ORKESTROM.**
12-Inch \$1.25. (Canada \$1.50).
E 6064 Mornar Nezvesta, Bodi zdrava,
(Vilhar).
Na tujih tleh. — (Nedved).

10-Inch 75c. (Canada \$1.00).
E 1570 Dekliška tožba — Slovenka.
(Volarič).
Da ne smem, (Vilhar).
E 1572 Kaži mi, kaži. — Cvati, Cvati
ružice, Vilhar, Z glasovirjem.
O zakaj si se mi vdal. (Vilhar)
S spremljevanjem orkestra.
E 1571 Oj rožmarin, oj rožmarin. —
(Volarič).
Strune, mlo se glasite. (Jenko)
E 1572 Pogled v nedolžno oko. Nedved.
Ružici. (Vilhar).

KARAKTERISTIČNI DELI: PROIZ- VAJANJE GOSP. DANILA, P. D. LJUBLJANSKI GIRARDI.

10-Inch 75c. (Canada \$1.00).
E 1526 Krsten Boter.
Rajbniško ženitvanjsku pismu
E 1527 Kohn na Balkanu.
Girkus „Zavattia“ (z godbo).
E 1528 Naše babcice!
Oj Prešern, kje je poezija tvoja
ga časa!
E 6121 Kako je Jerala „frafra“ postal
Na shodu ljubljanskih.
**MEZZO-SOPRAN, POJE GOSPA
MILKA SCHNEIDOVA.**
10-Inch 65c. (Canada \$1.00).
E 1509 Držimo skupaj. Polka hitra.
Sezidal sem si vinski hram.
E 1530 Polka na poskok.
Tikaj in Tiliča, Narodni napev.
E 1531 Vnodelaška polka.
Natočimo v čase svoje.
E 1532 Avstrijski ples.
Povsod me poznajo.
E 1533 Klarinet duet.
Oj zlatna vinska kaplja.

Pri naročilu gori opisanih plošč,
obrne se lahko na podpisano u-
pravo, katera bo posredovala
in jamči za točno izvršitev nar-
odila.

Uprava Slovenskega Naroda.

Dne 23. avgusta so streljali Me-
hikanci v bližini Luchial, Arizo-
na, na neko ameriško mejno pa-
trulo. Z ameriške strani ni bil ni-
hče ranjen, dočim so imeli napa-
dalec lahke izgube.

V pričetku septembra je bilo
opaziti, da se pripravljajo v me-
hiških državah Tamaulipas in
Nuevo Leon na vpad v Združene
države. Spopadi na tej meji so se
pozneje vršili in na obeh straneh
je bilo več mrtvih in ranjenih.

Tekono zadnjih mesecev se je
ojačilo straže na meji, vendar pa
se je zviti Mehikancev posreči-
katerih so vedeli, da se nahajajo
lo prekoračiti mejo na mestih, o
v premoči.

Odkar je zasedel Carranza Juar-
rez in druga mesta, nahajajoča se

v bližini meje, so postala preko-
račenja meje manje pogosta.

Slovenci in Slovenke, naročajte se
na „Slovenski narod“, najboljši
slovenski list v Ameriki!

Vsakemu so znane posledice
starega prehlada, katere pa je
kljub temu mogoče odstraniti, če
se pravočasno uporabiti izvrsten
liniment. Zelo potrebno zdravilo
v vsaki lekarni je na vsak način
liniment. Z mnogo let se upora-
blja „Pain Expeller“ dr. Richter-
ja in to z velikim uspehom. V A-
meriki ga je mogoče dobiti v vsaki
lekarni stedenca po 25 centov.
Treba je le paziti, da se dobi pravi
lek s pravim zaviranjem zna-
kom sidra. (Adv.2.)

TRGOVINA POHIŠTVA, PREPROG I. T. P. CHAS. KOSCHES

228, 230, 232 FIRST AVE., na voglu 14. ul. NEW YORK CIT

Govori se slovensko.

Odplačilo
\$1
na teden.

Mr. Clemens Raducha, 354 Palmer St., Detroit, Mich., je našel Severovo Zdravilo za obisti in jetra. Ko je imel obistno neprijetno ter nana je bil: "Bil sem bolan, voh kot eno leto in pol. Potem sem izvedel o Severovem Zdravilu za obisti in jetra, ter sem bil oblojan. Rudi tega lahko priporočam to zdravilo vnu, ki trpijo voh obistno neprijetno."

Kadar vas hrbet boli

iščite vzrok. Mogoče je, da ga povzroča kaka obistna neprijetna in zato rabite

Severa's Kidney and Liver Remedy

(Severovo Zdravilo za obisti in jetra) ki vas bo spravilo na pot k zdravju. Rabi se naj v slučajih vnetja obisti ali mehurja, zadrževanja ali puščanja goste vode, oteklih nog in bola v hrstu katerega povzročajo obistne neprijetne in v slučajih zlatenice ali kislega želodca. Izkazalo se je tudi kot zelo uspešno za odpravo močenja postelje pri otrocih.

Zapeka

se ponavadi tudi pojavlja med časom obistnih neprijetnih in da so pomagajo zdravilju, naj se rabi tudi SEVERA'S BALSAM OF LIFE (Severovo Življensko Balzam) kateri je že večkrat izkazal svojo vrednost v vseh Severovih Zdravilih za obisti in jetra.

Cena Severovega Zdravila za obisti in jetra: 50c a \$1.00.
Cena Severovega Življenskega Balzama: 75c.

Vprašajte vašega lekarnarja za Severovo Pripravko. Ako vas ne more založiti, naročite jih od nas.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

Novice iz stare domovine.

Se je upanje. — Čez 18 mesecev se je iz ruskega ujetništva oglašil Franc Tekave iz Kresnice. Od začetka vojske ni bilo glasu o njem. 4. t. m. je pisal iz Sibirije. Služi je pri 17. pp. Pritožuje se, zakaj mu nič ne odgovore, ker je že tolikokrat pisal.

Iz koroške deželne službe. — Konecni praktikant koroške deželne vlade dr. Jožef Juvan je imenovan za koncipista deželne vlade.

Umrli je inženir, črnovojniški nadporočnik Emil Sorko, Prepeljali so ga v Celovec.

Začasno letališče namerava ustanoviti vojna uprava v Hebu, kakor posnemamo po grških listih.

Umrli je na Laškem trgu posestnik in trgovec Ivan Drobni, star 81 let. — Pri St. Lovrenca nad

Mariborom je umrl Mat. Kukovič, star 84 let, oče nadučitelja Antona Kukoviča.

Uvedba moralnega življenja v Trstu je kot novum pričela določati mero programa dostojnosti. Po bolj merodajnih lokalih so se zbirale nekatere ženske, ki so okuževale zrak in diskreditirale etiketo finese. Sedaj so posamezni hotelirji vpeljali posebne znamke, brez katerih nihče nima vstopa v lokal. Na ta način so lahko živkam zaprta vrata za vedno. Kot prvi posnemalce tega modrega ukrepa je gosp. Fr. Boje, lastnik kavarne "Universo" v Trstu. Po solunskem zatonu ima dostop v njegovo kavarne edinele element neomadeževane preteklosti. Tako je prav! — Bi bilo tudi v najboljših ljubljanskih hotelih priporočiti!

Protest proti izvolitvi olomuškega nadškofa. — Reichspost oporoč: Olomuški kapitelj je v Rimu vložil protest proti pravomoc-

nosti izvolitve kardinala Srkbenškega za nadškofa v Olomuen. Protest, ki ga je bajje podpisal kapiteljski kanceler, navaja, da se je pri volitvi napravila formalna napaka. Mnogo se tudi razpravlja o članku češko-katoliškega olomuškega lista "Našinec", ki se posredno tudi izjavlja proti izvolitvi.

Bled je dobil po 49 dneh spomladanskega vremena letos zelo pozno svoje zimsko lice. Življenje na dobro zamrznjenem jezeru se razvija. Posadka velike bolnice, ki zavzema vse hotele pa ne vsetuje samo izvršnih drsalec marveč in sloviti zdravnike. Ljudstvo prihaja odkar so zaprte lekarnice v Tolmini in Kanalu premnogoj zdej semkaj po pomoč. Ustanovil se je zobozdravnik (v hotelu "Toplice") in od poteka vojne posluje stalno lekarna, katere je delovala sicer le v zdravniški dobi. Na Mlinem so hoteli za sprejem gostov urejeni kakor poleti. Pripravila se lepa predpustna zabav v korist ranjenecem. Tudi c. kr. erarični žrebeli so smeji vrniti iz Stajerske kamor so jih odgnali ob izbruhu vojne v Italijo.

44. do 51letni zdravniki za črnovojniško službo. — Na podlagi razširjene črnovojniške dolžnosti lahko v Avstriji po potrebi vpokličejo v letih 1872 do 1865 rojene zdravnike, in sicer najprvo za službo v zaledju, za službo v armadi na bojišču pa šele tedaj, če bi pri manjkalo mlajših za frontno službo sposobnih zdravnikov.

Zgodnja matura. — Kakor poročajo grški listi, premišljuje naša uprava letošnje zrelostne izpite določiti v maju, da celo že v aprilu, in to zato, ker je pričakovati, da bodo vsi srednješolci najvišjega razreda šli se letos k vojakom. Zato se bo dijakom še v času brez vseh formalnosti ohranila pravica enoletnikov.

Nov denar. — Novci kronske veljave, ki so doslej imeli cesarskega orla, bodo odslej nosili novi mali avstrijski grb, ogrski novi pa novi ogrski grb.

Dr. Körber v Bosni. — Skupni finančni minister dr. Körber bo pri svojem sedanjem obisku v Bosni ustanovil tudi guberalni svet, ki

naj namesto deželnega zbora pomaga vladi.

Pomanjkanje cigaret. — Z merodajne strani se razglasa: Tobačna reziža je nakazala meseca februarja prometu 494 milijonov cigaret in 523.000 kg tobaka. Meseca februarja 1913 so prodali 405 milijonov cigaret in 391.000 kg tobaka. Cigaret je torej izročeni prometu 89 milijonov več, tobaka pa 132.000 kg več kakor v zadnjih treh letih. Če kljub temu povsod manjka cigaret in tobaka, se morajo upoštevati izredne sešanje razmere. Armada potrebuje veliko več cigaret kakor v mirnih časih dalje pošiljajo nekadilci cigarete bolnišnicam in vojakom na bojišče, tudi se nakupuje tobak v večjih množinah. Zadosti in ga zato ne more niti n. pr. potrebi na Dunaju, kjer je padlo še vilo kadilec. Ne more se pomnožiti delov tvojneah, ker se mora varčevati s surovinami in ker se mora omejit nadurno delo s stroji in z ljudmi. Upoštevati se mora tudi, da počiva delo v šestih tvojneah.

Župnik Fabiani mrtev. — Dne 12. februarja ob 3. uri je priletel sovražni šrapnel v župnišče župnika Fabianija pri Sv. Luciji ob Soči ter prizadel blagopokojnika pet težkih, smrtonosnih ran. Bil je za prvo obezan ter v spemstvu g. Drag. Kerševanija odpušljan s sanitetnim avtomobilom v vojaško bolnišnico v P., kjer je kmalu po operaciji, točno ob 6. uri zvečer, ne da bi se bil prej zavedel, ob navzočnosti č. g. župnika Kovačiča iz Podmelca in g. Kerševanija mirno v Gospodu zaspal. Lahka mu bodi domača zemlja, katero je neizmerno ljubil!

Iz Gorice. — 7. februarja so zopet padale granate v bližino frančiškanskega samostana, tudi 15 cm. Prav res čuditi se je čast. p. Aleksandru, da se vztraja v b. p. ke je takorekoč vedno v smrtni nevarnosti. Ako ga vprašajo, če se ne boji, pravi: "Saj nas Bog vedno čuva, kaj se bom bal. Vsako soboto in nedeljo ga vidim, ko hiti pomagat v dušnem pastirstvu kap. p. Janczu, ki ima sam preveč o-

praviti. Vztrajaj tedaj še naprej, častiti naš tolažnik; ako ti greš, odidem tudi tvoji sosed.

G. nadučitelj Ladislav Likar piše iz Marsala na Siciliji našemu uredniku: Cenjeni gospod! Interirane iz Kremone smo razkropljeni na vse strani: Duhovniki: Ursi — Florencia, Kumar — Campobasso, Ivančič — Oropa. Italijanska duhovščina (po večini v Siciliji). Župnik krejčanski, č. g. Franc Marinčič je 22. septembra v Kremoni umrl. Od vlade dobivamo po 1 L na dan. Prosim vljudo, da sporočite vsem mojim dragim kolegom katoliški pozdrav.

O primorskih ujetnikih v Italiji. — Vsem znanec in sorodnikom-vojakom iz vasi: Lig. Lovišče, Melnik, Kostanjevica, Gor. Nekovo, Breščina in Huščina, vsi pod duhovnjijo Marijino Celje nad Kanalom in Lože na Plavi, naznačam, da so jih Italijani odvedli v ujetništvo 5. junija v Praponto, kjer so bili tri tedne. Od tam so šli v Videm za 14 dni. V Turin so jih pripeljali na 21. julija, kjer se zdaj bivajo. Padel je na severnem bojišču vrl mladenič junaške smrti Alojzij Bajt iz Liga št. 7, dne 2. julija 1915, star šele 19 let. Časten mu spomin!

Pred lastnim domom pade! — Nad izlivom v Sočo se vzdiguje že nešteto krat imenovani hrib sv. Mihaela, gori na hribu ravno nad izlivom Vipave v Sočo sameva par hiš, ki so krog in krog obdane s šumnim drevjem. Ta kraj se imenuje "Boškin" ali po domače "Ušje". Dva dobra posestnika sta se tu naselila in si uredila lastna domova. Posestnika sta vrla Slovenca. Ta mala naselbina spada pod furlansko županstvo Zagrad (Sagrad). Ta dva posestnika sta torej bila zadnja slovenska straža na sovansko-furlanski zemlji. "Boškin" so vsled vojske trpeli, a naši že nad osem mesecev drže ta kraj, ki je pravi ključ hriba sv. Mihaela ali Vrha. Že na tisoče sovražnikov je bilo ravno pri "Boškinih" pokončanih. Boškini so res poguba Italijanov. Slučaj, ki ni slučaj, je nanesel, da je bil postavljen pri Boških oddetek na-

sih strojnih pušk, kjer je služil tudi Jožef Tomšič, sin Valentina Tomšiča, posestnika pri Boških. Jožef Tomšič je torej branil s strojno puško lastno hišo. Dolgo časa je ta vrl mož junaško branil pred sovražnikom lastni dom in odbil že veliko število hudih italijanskih napadov na Boškine. Iz ljubezni do rodne hiše se je mnogokrat izpostavljaj največjim nevarnostim, da je tako junaško odboj Italijane, ki so mu hoteli zabiti njegov dom, dom, v katerem mu je tekla zibelka. Nesreča, ki posebno v bojni črti niti trenutek ne počiva, pa je hotela, da je ta vrl slovenski vojak padel pred lastnim domom za lastni dom. Kroglja ga je zadela in ga smrtno ranila. Na pol živega so ga tova-

riši prenesli v Renče, kjer je po dveh dneh podlegel smrtni ranam. Pokopali so ga na renškem vojaškem pokopališču v soboto, dne 21. januarja. Pokojni Jožef Tomšič, po domače "Pepe z Ušja", je bil rojen leta 1880, in sedaj že oženjen. Bil je izvrsten pevec in gledališki igravec. Na odrih je že velikokrat nastopil in obendovali smo njegovo neprisluseno igranje. Zabaven skozi in skozi je bil katoliškega prepričanja. Počivaj v miru, dragi Pepe! Padel si pred lastnim domom za lastni dom. Tvoja pevska družba v Sovodnjah in Rubijah te bo pogrešala in tvoji prijatelji ti kličejo: Na svidenje, hrabri branilec lastnega doma! Spomin na tebe ostane pri nas neizbrisen!

IMENIK IN GENIK SLOVENSKIH KNJIG.

KATERE LAHKO NAROČITE PRI NAŠI UPRAVI.

Amerika, ali povsod dobro	20	Mlinarjev Janez	50
Arumugan, sin indijskega kneza	28	Na bojišču	45
Bitka pri Visu	28	Na divjem zapadu	45
Bog pomaga	40	Na krivih potih	50
Boj za pravico	40	Naseljenci	25
Burska vojska	40	Na valovih južnega morja	20
Car in tesar	25	Nemščina brez učitelja I. del	70
Cesar Jožef II.	25	Nekaj iz Ruske zgodovine	20
Cvetina Boregrajska	45	O jetiki	15
Darinka	25	Oče naš (Povest)	15
Darovana	25	Oglenica ali hudočija in nedolžnost	60
Evstahija	20	Peter Barbarič	28
Fabijola	40	Peter Rokodelščič	28
Izdajavec	40	Pod lipo	75
Iz dnevnika malenega poredneža	95	Popolni listi	28
Jaromil	20	Posledni Mohikanec	28
Juan Misericordia	65	Postrežba bolnikom	50
Juri Baron Vega	25	Povesti slovenskemu ljudstvu v pouku in zabavo	50
Kaj se je Makarju sanjalo	40	Požigalec	25
Kar Bog stori vse prav	50	Preko morja	40
Kako sem se jaz likal (J. Alešovec)	90	Prihajač	65
I. zvezek	90	Princ Evgen	25
II. zvezek	90	Prisega Huronskega glavarja	35
III. zvezek	90	Revolucije na Portugalskem	30
Kraljičin nečak	35	Rodbinska sreča	50
Kratke zgodbe	35	Romancija	35
Korejska brata	35	Roparsko življenje	20
Ljubite svoje sovražnike	30	S prestola na morišče	25
Ljubljanske slike	130	Stanley v Africi	25
Maksimilijan I.	25	Strelec	25
Malo življenje	70	Stezosledec	25
Maron, deček iz Libanoma	30	Stoletna pratka	85
Maršal grof Radetski	25	Sredni katekizem	45
Mlada mornarja	35	Saljivi Jaka	25
Mlad samotar	20	Trimetaj in Filomon	25
		Utrinki	75
		Umni kletar	95
		Voliki katekizem	50
		Vencek castik	25
		Viljem baron Tegetthof	25
		Vrtomirov prstan	25
		V srca globini	40
		Zadnja kmečka vojska	120
		Zaobljuba	125
		Zlatokopi	40
		Zlatarjevo zlato (Hist. povest)	110
		Znamenje štirih Darovana	110
		Zalost in veselje	65
		Zivljenje trnjeva pot	45
		Postarina je vracunana, z naročilo: je treba poslati tudi dostojno sveto.	

PRVA-DRUGA NARODNA BANKA

ZGODOVINA PRVE-DRUGE NARODNE BANKE.

Že leta 1852. obstojala je Prva-Druga Narodna Banka v Pittsburgu, Pa. Ustanovil jo je dne 28. januarja pokojni James Laughlin, vtemeljitelj današnje velike Jones and Laughlin jeklarske družbe, kakor "Pittsburg Trust & Savings Co".

Banka se je tedaj nahajala na Penna Ave., blizu 11. ulice. V aprilu 1. 1852. kupila in prevzela je banka dobro gredočo denarno tvrdko Fifth Ward Banko, v. l. 1853. imenovala se je Pittsburg Trust Co., leta 1854. se je glavica povišala na \$200.000.

V tem času preselila se je na Wood Street poleg Fifth Avenue in to zemljišče je del lota, na katerem danes banka stoji.

L. 1863. se je ime banko menjalo v First National Bank of Pittsburgh, Pa. (Prva Narodna Banka). To je bila prva banka v Pittsburghu in epa izmed prvih, ktere so zaprosile za čarter nacionalnih bank. Glavnica Prve Narodne Banke bila je takrat \$500.000 a bank je bilo takrat v Pittsburghu samo 12.

Dne 1. sept. 1875. povišala se je glavica banke na \$750.000 a v letu 1892. se je dodalo glavici nadaljnih \$100.000.

Dne 1. avgusta 1901. je bil inozemski in parobrodski oddelek utemeljen po konzulu Max Schambergu, poznani pod imenom Max Schamberg & Co., kupljen in banka je začela poslovati z Evropo, posebno z našimi rojaki.

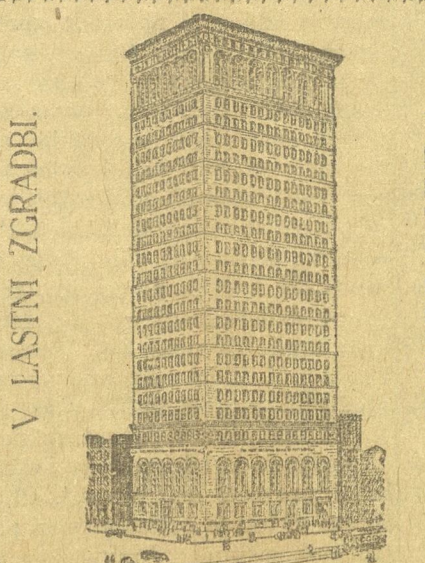
Mr. Wm. F. Benkiser, ki je bil s tvrdko Max Schamberg & Co. od leta 1891. postavljen je bil za upravnika novega oddelka, in razum upravnika v tem inozemskem oddelku bilo je takrat nastavljenih še šest oseb. Danes ima bank v svojem inozemskem oddelku nastavljenih ne šest, oseb kot leta 1901. temveč se je osebje tega oddelka že leta 1912. povišalo na 44 osebe.

V letu 1913. spojila se je Prva Narodna Banka v Pittsburghu z Drugo Narodno Banko, in novi zavod se imenuje zdaj Prva-Druga Narodna Banka v Pittsburghu, Pa. Glavnica ima \$4.000.000 in prebitka \$1.168.027.03.

Dalje poglejte Statement od 7. marca 1916.

V VSAKEM SLUČAJU OBRNITE SE NA TO, ENO OD NAJBOLJ ZNANIH IN NAJGLASOVITIH BANK, NE SAMO V AMERIKI, TEMUČ PO CELEM SVETU.

FIRST-SECOND NATIONAL BANK OF PITTSBURGH
Cor. Fifth Avenue and Wood St.
PITTSBURGH, PA.

POŠILJAMO DENAR V STARO DOMOVINO HITRO, VARNO IN CENO. SPREJEMAMO DENAR V HRANITEV IN PLAČUJEMO OBRESTI. VSAKA ULOGA ZIPLAČUJE SE NA ZAHTEV BREZ ODKAZA. INOZEMSKI ODDELEK, VTEMELJEN PO KONZULU MAX SCHAMBERG & COMPANY PRODAJAMO PAROBRODSKE LISTKE ZA VSE PROCE, KAKOR SAME KOMPANJE. NAVODILA, SVETE IN VSE POTREBNE TISKOVNINE POŠILJAMO BREZPLAČNO. Našega lastnega poštnege urada poslužuje se na tisoče naših rojakov, ker se jim pisma ne izgubujejo, tudi ako se isti večkrat selijo in premeštujejo. — Pišite v domovino naj vam pošiljajo vaša pisma na našo banko. — Pošteno delo, točnost in varnost je naše geslo.

STATEMENT OF THE FIRST-SECOND NATIONAL BANK OF PITTSBURGH AT THE CLOSE OF BUSINESS MARCH 7, 1916.

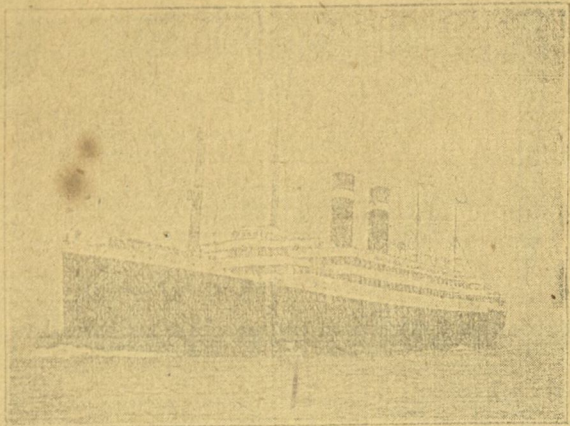
RESOURCES	LIABILITIES
Loans and Discounts \$8,756,818.75	Capital \$4,000,000.00
Overdrafts 9.55	Surplus and Profits 1,274,193.29
U. S. Bonds, at Par. 3,601,000.00	Reserves
Other Stocks and Bonds 4,585,878.29	For Interest and Taxes \$31,658.85
Real Estate, Furniture and Fixtures 1,591,747.29	Special Reserve 111,230.17 142,889.02
Cash on hand \$1,808,215.83	Deposits 15,951,952.31
Due from Pittsburgh Banks 443,618.71	Circulation \$3,500,000.00
Due from other Banks 3,850,496.20 6,102,330.74	Less Due from U. S. Treas 40,250.00 3,459,750.00
Due from Treasurer U. S. 191,000.00	
\$24,828,784.62	\$24,828,784.62

OFFICERS

LAWRENCE E. SANDS, President
FRANK F. BROOKS, Vice President and Cashier
CLYDE C. TAYLOR, Assistant Cashier
THOMAS B. HUDSON, Assistant Cashier
THOS. C. GRIGGS, Assistant to President
WM. F. BENKISER, Manager Foreign Department
W. J. FRANK, Assistant Manager Foreign Department

American Line

POD AMERIŠKO ZASTAVO PLOVEČI PARNIKI

NEW YORK — LIVERPOOL

TEDENSKA VOŽNJA. KRASNE UDOBNOŠTI. DOBRA HRANA. — DOBRA KUHNJA.

Parobrodi z dvostorikimi vijaki.

„ST. LOUIS“ 11.629 ton „ST. PAUL“ 11.629 ton
„NEW YORK“ 10.800 ton „PHILADELPHIA“ 10.800 ton

URADI AMERICAN LINE:

New York 9 Broadway	San Francisco 210 Geary St.	Boston 84 State St.	Philadelphia 1219 Walnut St.
Washington 1200 F St. N. W.	Pittsburgh 223 Oliver Ave.	St. Louis 11th & Locust St.	Chicago 14 North Dearborn St.
Minneapolis 121 So. Third St.	Seattle 619 Second Ave.	New Orleans 213 St. Charles St.	Portland, Me. 1 India St.
Quebec 63 Dalhousie St.	Toronto 41 King St. E.	Montreal 118 Notre Dame St.	Winnipeg 323 Main St.

NIHILISTINJA.

(Roman iz življenja.)

Za „S. N.“ — r.

(Nadaljevanje.)

Večrilo se je. V pestri množici, ki je valovala po slavnostnem prostoru, se je nahajala tudi baronica, v spremstvu Ivana, Cirila in Sonje. Vsi so nosili obleko inmovnih ruskih trgovcev. Že več tednov so se mudili v tem mestu ter le še čakali prihoda Nahidnega očeta, kakor bi se skupno podali v Turin.

Iz pisma, katero jim je poslal Dubrovski iz Petrograda, je bilo razvidno, da se bo prihod slednjega zakasnil za teden dni in Sand mu je poteval do Moskve nasproti. Nahida je porabila ta neprostovoljni odmor za to, da si je ogleda mesto, ki nudi tisoč znamenitosti, ne le glode tisočerihi znamenitih poslopj, temveč tudi radi reke Volge, ki je pri tem mestu široka več tisoč čevljev.

Ivan, ki se je čutil vedno bolj odvisnega od baronice, si je na vse mogoče načine prizadeval, da ji napravi bivanje v mestu čim bolj mogoče udobno. Sedaj so se nahajali na poti proti Volgi, ki je bila prek in prek zmrazjena in na kateri se je imela vršiti velika veselica.

Enakomerno, sivo zimsko nebo se je prožilo nad to reko in na le udovitim prizorom, katerega je nudila s svojimi kristalini palčami, zgrajenimi iz ledu in razsvetljenimi z brezštevili lampijonov. V prostornih dvoranah teh ledenih palač so stale mize in stoli, na katerih je posedala aznolika množica. Blesčeče tonleto žensk tekmovala s sijajnimi uniformami častnikov, takoda je bilo oko skoro oslepljeno od vsega tega sijaja.

Med to množico so se gibali na drsalkah natakariji ter dvogli gostom. Tedaj pa je bilo nenkrat zapaziti z nasprotnega brega tri ljudi, ki se je hitro blizal. Bila je družba mladih Rusov, ki so hoteli po jedu.

Godbe v palačah so zaigrale rusko narodno himno in navdušeni so se pripiklo do vrhuna.

Nahida in Ivan se nista mogla ustavljati skušnjavi ter si pustiti privesati drsalko. Kmalu nato sta izginila v množici.

Ciril in Sonja pa sta obrnila svoje korake proti drkališču, da se vdeležita ruske narodne zabave.

Se predno pa sta dospela na tje mesto, sta našla Mišo, ki ju je čividno iskal.

— Kje je gospodinja, Ciril, — je vprašal.

— Zakaj? — se je glasilo njegovo protivprašanje.

— Takoj naj se vrne domov.

— Tega pač ne bo storila, ker je šla ravnokar z Ivanom na drsališče.

— Potem moram takoj tjak, — ter jo poiskati, — je odvrnil Miša.

na j gre z njim na veselico, a Sand je na vse mogoče način izgovarjal ker je bil prepričan, da se le to znal obvladati, če bo našel baronico na strani njegovega tekmeča. Tako se je odposlalo Mišo, da pripelje baronico domov.

Tedaj pa je nekdo potkal na vrata in Dubrovski in Sand sta zadržala.

Vstopila sta Sonja in Miša.

— Ali ni prišla gospodinja, — je vprašal Sand.

— Ciril jo je šel iskat. Našel sem ga pri drkališču, a gospodinja same nisem videl, — je pripovedoval Miša.

— Gospodinja je šla na drsališče z Ivanom Kristijanovičem, — je dostavila Sonja.

— To je dobro, — je rekel Sand, dočim so se mu oči bliskale. — Pusti prižgati luči v moji sobi. — Je rekel proti Sonji. — Moram pisati.

(Dalje prihajajo.)

NA PEČINAH.

Enoletni prostovoljec četovodja Josip Arko piše svojim staršem med drugim:

4. decembra 1915.

Nase stanovanje je na visoki, strmi gori. Barako imamo pod strmo skalo; vsa je iz kamena, le streha je lesena. Naš vod ima najtežje pozicije, najbolj v skalah, tako da se moramo posebno v temnih, oblačnih nočeh plaziti po vseh starih ali pa po zadnji plati. Nekaterikrat se kdo hipno znajde namesto v naši baraki, kje v kaki skali, ves krvav, ali pa na strehi kake druge barake bolj spodaj.

Naš vod je razdeljen v tri roje, katerih vsak ima svoje strelske järke, svoje pozicije, Le-te so napravljene iz samega kamena, so nekak zid, v katerem so strelno lupe. Boljših strelskih jarkov se tu ne da napraviti, ker ni nikakega lesa. Zaganice za streho pri barakah so morajo daleč iz doline nositi — pomislite, po takih strminah, kjer ni nobenega pota! Kmalu pet minut od postojank imamo barake. Podnevi imamo samo siraže postavljene, ponoči pa gre vse moštvo v barako, ki je pri pozicijah, da bi bili v slučaju kakoga napada takoj pripravljeni. Nekaj jih stoji zunaj na straži, drugič so v baraki pri peči. Ko zebo one, ki so na straži, jih izmenjajo drugi iz barake. Jaz imam ponoči 3 do 4 ure službe, potem sem prost.

Podnevi je pa tako življenje. Krog 7. ure zjutraj pridejo ljudje iz pozicijske barake v spodnjo barako t. j. v stanišče, kjer ostanejo cel dan. Eden mora iti vsak dan po vodo tri ure daleč. Nato si vsi skubajo kavo v peči, ki so jo bili sami napravili. To je velika peč, narejena iz skal in zamazana z blatom namesto z malto; na njej se lahko obenem grejeta dve skodeli, v eni se pa kuha. Seveda nam dela ta peč večkrat velike pregrevanje, ker dim noče po izpeljani luknji na prosto, ampak se vlači po baraki; krehamo tako, da se baraka trese in da smo v nevarnosti, da se z barako vred prekenemo v dolino. Na to peč se lahko vsedem, kakor doma v zapček. Imamo tudi železno peč, a te ljudje ne puste kuriti, ker se ne da tako lepo kuhati v njej. Dveh peči pa ne moremo kuriti, ker ni drv. Hlode morajo nositi uro daleč na ramah.

Po kavi gredo ljudje spāt približno do ene ure popoldne. Nato gredo vsak na svoje delo: eni stožijo popravljati, drugi drva napravljati itd.; delo traja do 5. ure zvečer. Nato gredo zopet vsi v pozicijsko barako in ostanejo ondi do 7. ure naslednjega jutra.

Od 6. do 7. ure zvečer pride me-naža, kava in včasih tudi kosce-cukra za vsakega. Menajo preskrbi tisti šarži, ki do polnoči nimajo službe, in jaz. Potem pa prihajajo ljudje posamezno jest — po eden in eden. Ko eden poje in se vrne v pozicijo, pride drugi itd. Če se menaja tačas shladi, jo pogrejejo. Tako gre dan za dnem. Jaz poberem zvečer iz svoje mepaže me-so in ga shranim za drugi dan, ju-ha pa popijem. Drugi dan pa jo napravim imenito pečenko, kakor-kor ne nima vsakdor. Meso zve-žem, na ognju sevreem nekoliko-koščekov špeha, ki sem si ga bil preskrbel po velikem trudu in se-veda zelo varčujem z njim, po-tem stresem meso v razbeljeno-mast, dodnem malo česna, kate-

rega mi bo pa to, kajti zmanj-kalo, vse skupaj še malo pove-ram in krasna pečenka je gotova. To se je! Potem si pa napravim še skodelo kave ali čaja in kosil sem kakor prav gospod. Tudi zjutraj si skubam kavo ali mi pa vse to napravi kak vojak. Razen 3 do 4 urne službe ponoči sem cel dan prost. Spim čez dan zelo malo ali pa nič. Čitam iz knjižice „Kršćanski vojak“, pišem dopisnice, berem časopise itd.

7. decembra 1915

Danes nadaljujem pismo z dne 4. t. m. Ravnokar sem se najedel zajca — pečenega in s česnom posutega. Ej, to pa to — si menda mislite — kje si pa tega stak-nil? Stvar je taka: Moj „purš“ je dobil kartico od žene, na kateri mu naznanja, da mu je poslala zajbo, v katerega je dejala zajca in pa steklenico žganja. Tekli so dnevi in minili je cel mesec, a o zajcu ne duha ne sluha — in ga pač tudi ne bo. Tedaj smo se začeli šaliti, da se zajec napil snopsa in oddehnil po gozdu. Rekli smo možu, naj piše svoji ženi, da drugič ja ne bo devala snopsa poleg zajca. Odtod je tedaj prišlo, da pravimo mesu, ki ga pražimo „zajec“.

Naj Vam še nekoliko opišem svojega kolega, enoletnega prosto-vojskega, po poklicu nadučitelja z Goriskega. To Vam je grozno „komod“ človek, civilist z dušo in telesom. Veliko bolj bi bil sposoben za puščavnik nego za voja-ka. Pozabljiv je od sile; ravnokar je imel v rokah skodelico s kavo, a predno je izpil, jo je nekam po-ložil in ne ve kam. Danes zjutraj je bilo; moj tovariš sedi na poste-lji, se drži za glavo, kakor bi štu-diral najgloblje reči, in govori: „Da sem kupil svinčnik, to vem, da sem ga postal, to vem, da sem ga imel ravno prej v rokah, to vem — kam se ga dejal, tega ne vem“.

Jaz sem se pa smejal na poste-lji in pisal. Za nobeno stvar se ne pobriga, vse bi mu moral kdo drugi pokazati, nasvetovati, mu pri-nesti pod nos. Premehko so ga pač vzgajali dobra mati, preveč mu stregli! Drugače je pa pošten in dober fant, da malo takih. Klju-ben, si je lahko misliti. Kadar prejme časopis, ga vedno samó prelista, da vidi, če je kaj o miru-notri. In vselej ga z žalostjo za-pre in izroči meni.

Tako sem Vam povrnem opisal svojega najljubšega tovariša; rad bi Vam obširneje predstavil tudi druge najine ljudi, a to bi zahte-valo preveč papirja in pisanja, zato naj slede tukaj le podpisi na vseh: Enol. prost. četovodja Arko Jožef, enol. prost. desetinik nadučitelj z Goriskega, korporal Košmerlj Franc, infanteristi: Može Alojzij, Batič Franc, Stojnič Jožef, Rozman Jožef, Rozman Lov-rene, Križaj Ivan, Enci Jožef, Kikel Viktor, Piletič Ivo, Gale Jan-ze, Butolin Francesco. Vsi pozdravljamo vse domače, znanee, prijatelje in sovražnike!

ŽUPNIK JOSIP FABIJAN.

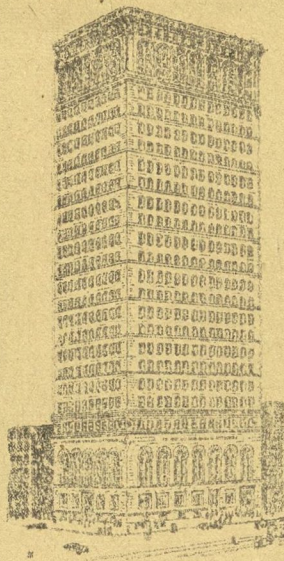
„Slovenčev“ poročevalci so večkrat že zapisali to ime in te dni ga bodo zapisali z žalostjo, nemo grozo, s tisto grozo, ki spre-ljeto človeka, kadar umrje velik človek, drag človek, junak. Žup-nika Fabijana ni več. Pred vrati svoje sobe je stal, ko se je v sobi razletel šrapnel in ga grozovito razmesaril. Gospod župnik! Mostar-ski fajmošter, kako si jih ljubil Mostarje, ki so šli nekako pred dvajsetimi leti vabiti Te v Čepo-vas, da pridi k njim! Tvoj pred-nik Carli, Tvoj bivši svetlobojski župnik se je zgrudil pred oltar-jem. Ti si se v župnišču: Kot Tvoj prednik zvest vojak do zadnjega.

3. februaria mi je pisal zadnjič. To je pisal: „Dragi Ivan! Ja, ja, kdaj že bi bil jaz lahko odlikovan od laške granate, pa mo je do-zdaj še vedno „zašonala“. (Posla-li smo mu smärtenski izletniki s Sv. Jošta karto, češ, da smo zve-deli, da bo odlikovan.) Mojemu fantku pa je pisal isti dan, potem, ko mu je bil poslal dimnikarja na

OBLASTI ZDRUŽENIH DRŽAV REDNO PREGLEDUJEJO DENARNI ZAVOD.

PRVA-DRUGA NARODNA BANKA V PITTSBURGU.

USTANOVljena L. 1852.

Lastno poslopije.

SPREJEMAMO DENAR NA ULOŽKE IN PLAČUJEMO OBRESETI. — ULOŽKE IZPLAČUJEMO BREZ KAKE ODPOVEDI. — INOZEMNI ODDELEK BANKE.

Zdaj pošiljamo v staro domovino pod garancijo

100 kron za \$13.25

POZOR: Denar pošiljamo v kraj brez posredovanja drugih bank. Denarne pošiljave za slovenske kraje izplačuje v našem imenu ljubljanska podružnica C. KR. PRIV. KREDITNEGA ZAVODA ZA TRGOVINO IN OBRT NA DUNAJU.

THE FIRST-SECOND NATIONAL BANK

CORNER FIFTH AVENUE AND WOOD ST.

PITTSBURG, PA.

Pišite po tiskovine za pošiljanje denarja v stari kraj. Kuverte in papir Vam pošljemo takoj brezplačno na Vaš naslov.

razglednici in se je fantič zahvalil: „Ljubček! Tvojo karto sem prejel, ti mojih jabolk pa še ne. (Obiljubl mu jih je bil kot „grana-to“.) Praviš, da je bila moja karta lepa. Vem, zakaj ti je uga-jala. Zato pač, ker predstavlja pravega dimnikarja, kakršen je v resnici. Ko bi bil dimnikar tako obložen in tako lepo umit in bel kot si ti, bi ne bil lep. Dimnikar mora biti črn in sajast, da je lep. Pa tudi ti bi ne bil lep, ko bi bil tak, kakor kak dimnikar, kakor kak majhen hudiček. Ti moraš bi-ti ravno nasprotno, lepo čedno u-mit, potesau, lepo opravljen ka-ker kak angelček. Tak bodi, da boš lep. Z Bogom!“

To je pisal župnik Fabijan tik za bojno érto. To pismo sem bral in me je obšla slutnja, ali ni mor-da zadnje njegovo meni in mo-jim! O gospod župnik! Meni! Me-ni je bil vse. O kajnu in Abiju me je izpraševal in povedal sem tako, da me je postavil na šolsko mizo in rekel: „Tako, zdaj povej še en-krat z mize doli in prav tako ka-ker prvokrat“. In sem povedal. In potem in on rekel, da pojdem in se im je je dal v šole in me je iz-solal. Potem me je učil deklamir-anja iz Veselovih psalmov in mi bral Gregorčičovo „Soči“ in po-tem mi je bral vse gori do Hora-ca, mlad, vedno mlajši od mene. Dajal mi je kruha in duha, svetov in pomoči in je žel zato več žalo-sti nego veselja. Za časa vojske me je vabil k sebi: „Pridi enkrat pogledat. Pa da bi tudi streljali tisti dan, bi želel jaz, sicer je pre-dolgočasno!“ „Mla Bredo“ po-roča, „sem poslal gori v jarke ka-kih 12 vezanih izvodov“. (Neve-zanih izvodov knjig sploh ni lju-bil). „Oskrbujem jarke tudi z dru-gim berilom — nemskim“. Preje-enkrat mi je poročal, da je pre-delal, ker ima časa v kleti, kom-pendij filozofije in Schindlerja in da čita poleg tega Turgenjeva. Pred par leti se je naučil franco-sine in imam eno pismo od nje-ga. Čital je nemške liste „Frei-statt“, „Korrespondenzblatt“, „Oesterreich-Ungarn“, „Sontag-blatt“, „Westermann Monatsheft“, italijanski „L'eco del Littora-le“, neki francoski otroški list. Latinščine se je učil iz Mureta in je hvalil Hansjakoba in nad vse je cenil jezikoslovca Škrabca in duhovitost Krekova. Mahnič me je bil vzor škof in učenjaci. Nje-govo delo je bila molitev in nje-ga od štirih zjutraj do enajstih zvečer. Zato je trpel. Nervoznost mu je odrovenela desno roko — bil je petnajst let sem pisec-čev-čar — toda vztrajen knajpovec: „Ko stojim ob mrzli kopeli stoj-i na desni angele in na levi hudič. Hudič pravi: ne! angele pravi: le-daj! Mož volje, mož reda! Svoj-čas je bil pozabil cerkvenik navi-ti cerkveno uro. Župnik postuša, polnoči ne bje. Gre o polnoči v stolp in navije uro. Eno strast je imel, — cerkev! Zgradil je zvono-ve — oh, ne bodo mu peli, — na-pravi je oltarje v cerkev in naro-čil umetnico, da je naslikala oltar-ske slike —; oltarje mu je razbil Italijan in slike mu je razparal zračni pritisk. To je bila tista cer-kev, ki v njej ni smelo biti ni sen-de prahu, ni praška pajčevine. Vi-del je njeno razsutev in čakal. V-njegovo spalno sobo je bila uda-

ve granata brez škode pred mel-seci. Zadnjega januarja je imel hujši obisk. „V nedeljo, 30. jam-uarja, ko sem se vračal od bolnika iz Bače doline okoli pol 7. ure zve-čer, se je razvila pred menoj bo-jna vihra: bliskanje, žarenje, to-povsko streljanje od obeh strani vse križem. Iz vasi sem lišal deto-nacije. Podvizal sem se domov kar sem le mogel. Ko sem bil pri Pe-čanu, padla je zadnja granata. Za-dela je v farovž, v steno proti Francejnu, v spalno sobo moje služkinje, ravno nad kuhinjo; str-gaal je velik kos zidu, kosi so pro-drli doli v kuhinjo, vse brez ško-de za človeško življenje“.

Vidim ga v duhu, kakor mirno vse to piše. Piše morda, ker mu je rahlo tesno in nima nikogar, da bi se z njim pogovoril. Ne boji se, da računa s slučajem. Priprav-ljen je, če Bog hoče, če hoče. O, zaupanja v Boga se je naučil v letu potresa. S prižnice je povedal tisti davni osodni velikonočni po-nedeljek, da ga je vrgele kvisti-nes potres in da ga je obšla v hipu mi-sel: beži, in da je nato poidekmal ob postelji in molil in čakal, če je božja voja...

Gospod župnik! Vi ste me nava-jali pisati in beležiti, kar čutim in kakor čutim in nisem je napi-sal črtice, da nisem zraven misli. Vam li bo zapisano ugajalo. Prvie pišem in vem, da ne boste brali. Gospod župnik! Meni se zdi, da nimam za koga več pisati! Toda Mirko joče! Za birmanskega bo-tra Vas je hotel te dni prositi pi-smeno. Zdaj ne bo in mama mu je rekla, da ste Vi v nebesih.

O gospod župnik! Vaš sobrat stari Červ bo stiskal pest. Jaz bi jo tudi!

ZVONOVI DOMAČI.

Le doni zvon iz temnih lin — In vzbujaj mi na dom spomin! Kje so zlati časi, ko me je učila mati to krasno pesem! Kje so sre-čni časi, kje je ljuba mati! Zgini-li, minuli so časi nedolžnega ve-seljja v vesoljem morju večnosti, mati spi večno spanje v tihem grobu. Prišli so drugi časi, časi resnega življenja, dnevi trpljenja težav. Usoda me je iztrgala iz brezskrbnega življenja, pahnla me v nevarne vrtnice sveta. Ta-vam kot tuje po tujem svetu. Marsikdaj si v tolažbo zapojem pesnico, ki sem jo podedoval od matere. Le doni zvon iz temnih lin!... Kdor zna to pesem, ve, kako krasna je nje vsebina, v sr-ce segajoča nje melodija. Čast mo-žu, ki jo je zložil. Živel bo večno v spominu čistega ljudstva, ki je

večno. Takih mož potrebuje naš narod, ki ga bodo bodrili do lju-bezni do rodne grude, do bratov.

Spominjaj me, zvon — rujni, na-dom, kamor hrepeni moja duša, kamor si žele srca milijonov. Kje si večna poezija, ki si mi požir-ljala dušo pod domačim nebom! Poezija, brez tebe ni idealov, bre-idealov ni življenja. Poezija, ti da-ješ življenju vsebino, ti nare-diš življenje vredno življenja. Šel sem med svet, ostaviš blaženo za-mljo, na kateri kraljuješ ti, kra-ljica večne lepote. Kako hvalečen sem zvonovom, ki me spominja-jo na dom, kraljstvo poezije.

Jutro... Lahka jutranja zar-ja oznanjuje prihod zlatega soln-ca. Iz temnih lin se oglasi zvon. Poje jutranjo pesem v čast Ves-mogočnega. Njega srebrni glas se razlega po domači dolini, domači gorah. Solnce prihaja, narava, vstani! In sleherni stvarca vstane-ter se poda na svoje vsakdanje delo. Uho sliši, oko vidi poezijo, katere krasota je nepopisljiva.

Večer... Solnce zahaja za do-mače gore, zadnje žarke pošilja zemljinom v slovo. Po dolini lega večerni mrak, krilati oznanjeva-lec noči. Iz zvonika zapoje večer-ni zvon krasno melodijo. Ave Ma-ria, ave Maria! Narava lega k po-čitku, vesoljno stvarstvo uspa-va mila, tiha melodija večernega zvana. Poezija...

Sveta so čustva, ki napolnjuje-jo čisto dušo mili glasovi zvonov, ko oznanjajo Gospodov dan. Du-ša se veseli, narava se raduje, smejeja se ti od veselja sleherni naravni svet. Resna, otožna je melodija zvonov, ko spremljajo trpinca na njega zadnji poti. Življenje je boj in brez boja ni živ-ljenja. Kaj je namen življenja, povete nam zvonovi! „Delo, delo, delo“. To je njih odgovor. Delo je naša zemeljska naloga. Delo je boj po zije duha s prozo vsakega-njega življenja. Posvetiti se delu, se ne omadeževati, z rokami dela-ti od jutra do večerav potu svoj-ega obraza, a dušo in misli obrača-ti proti nebu, to je naša sveta na-loga.

(Konec prih.)

Ali ste že kaj darovali za Rdeči križ v Ljubljani?

POZOR ROJAKI!

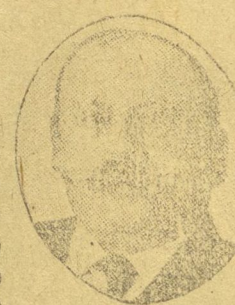
Kdor želi prevzeti zastop in bi-rirati naročnike za „Slovenski Narod“ v naših nasebljenih po-zdrženih državah in Canadi mu-nam to naznani.

Uprave

DR. BUKK'S MEDICAL INSTITUTE.

407 East 58th St.

NEW YORK, N. Y.

STAROKRAJSKI SLOVENSKI ZDRAVNIK. Z velikim uspehom zdravi vse bolezni na zoboz, en, plućah, ledvicah na mehurju in vse notranje bolezni. Izvredno zdravi slabokrvnost, reumatiz-mo, možgno in ženske bolezni, padavico, bolezni v maternici, ter različne kožne bolezni kakor črni-govori otroške bolezni ter vidne rane. Zdravnik vse-govori slovenski s svojimi bolniki. — Odprto vsak dan, tudi v nedeljo in praznike od 9 ure zjutraj do 1 ure zvečer. (MED. L. AVE IN AVE. A. 1. AVE.) — Obrnite se nanj osebno ali pisмено. Dr. Bukk's Medical Institute moreta biti na vzamete Elevated vlak, ali trolley kar na prvi drugi ali tretji Ave. do 58th ceste, nato pa sli 58. „Crosstown karo“.